

ŠUMSKO GOSPODARSKO DRUŠTVO
„HERCEGBOSANSKE ŠUME“ D.O.O. KUPRES

TROGODIŠNJI PLAN POSLOVANJA
2016 - 2018

Kupres, studeni 2015.

PLAN POSLOVANJA

2016 - 2018

SLUŽBA ZA PLAN I ANALIZU

DIREKTOR

Tablica sadržaja

1.	Uvodni dio.....	3
1.1	Planski zadaci.....	3
1.1.1	Strateški plan Uprave Društva	4
1.1.2	Podloga za donošenje trogodišnjeg plana poslovanja-šumsko gospodarska osnova	5
	Ostvarenje navedenih principa de omogućiti postizanje misije, vizije i ciljeva poslovanja.	5
1.1.3	Misija, vizija, ciljevi	6
1.1.4	Ciljevi iskorištavanja šuma i šumskog zemljišta.....	6
1.1.5	Ciljevi iskorištavanja sekundarnih šumskih proizvoda	7
1.1.6	Analiza postojećeg stanja.....	7
1.1.7.	Planirane aktivnosti za o uvanje i razvoj gospodarenja šumama i korištenjem raspoloživih resursa, postizanje misije i vizije te ciljeva društva:	9
2.	Šumski fond	15
2.1.	Iskaz površina	16
2.2.	Godišnji mogudi sje ivi etat po šumskogospodarskoj osnovi	17
3.	Plan gospodarenja šumama	19
3.1.	Plan integralne zaštite šuma	19
3.2.	Plan biološke reprodukcije šuma	22
3.3.	Plan sje a	24
3.4.	Plan prodaje.....	29
3.5.	Plan deminiranja i održavanja puteva	30
4.	Financijski plan	32
4.1.	Plan ukupnih prihoda	33
4.2.	Plan ukupnih prihoda od drva redovna sje a i sje a u sumnjivim površinama	34
4.3.	Plan ukupnih prihoda od drva redovna sje a	35
4.5.	Ukupni prihodi na panju.....	37
4.6.	Izdvajanja po Zakonu o šumama HBŽ-e	38
4.7.	Plan prihoda od lova.....	39
5.	Plan ulaganja.....	41
5.1.	Plan ulaganja u stalna sredstva i opremu	42
6.	Plan troškova	44
6.1.	Plan ukupnih troškova.....	44
6.2.	Plan troškova sje e i izvla enja	45
6.3.	Plan troškova deminiranja i održavanja putova	46
6.4.	Plan troškova šumsko-uzgojnih radova	47
6.5.	Plan troškova zaštite šuma.....	48
6.6.	Plan troškova službe za lov i ekologiju	49
6.7.	Struktura planiranih troškova	50
7.	Plan dobiti.....	52
8.	Sredstva za jednostavnu i proširenu biološku reprodukciju šuma	54
8.1.	Zakonski predvi ena sredstva za jednostavnu i proširenu biološku reprodukciju šuma	54
9.	Plan radne snage	56
9.1.	Broj ano stanje radnika po šumarijama sa 31.10.2015. i plan za 2016-2018.	56

1. Uvodni dio

Društvo je osnovano Odlukom o osnivanju Javnog poduzeda «Hercegbosanske šume» broj 01-4-21/98 od 16. travnja 1998. godine i Odlukom o osnivanju Šumsko - gospodarskog društva «Hercegbosanske šume» društvo s ograničenom odgovornošću, broj 01-02-138/2003 od 6. listopada 2003. godine, Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Šumsko gospodarskog društva «Hercegbosanske šume» - društvo s ograničenom odgovornošću broj 01-02-92. 2/05. od 14. prosinca 2005. godine i upisano u registar društva Županijskog suda u Livnu rješenjem broj U/I-133/98 od 4. lipnja 1998. godine sa izmjenama upisa broj U/I-87/2004 od 19. srpnja 2004. godine.

U skladu sa člankom 49. Zakona o šumama („Službene novine F BiH“ broj 20/02, 29/03 i 37/04), Županijsko ministarstvo, je temeljem Ugovora, na rok od pet godina, ustupilo (prenijelo prava) poslove gospodarenja državnim šumama i šumskim zemljištima na ŠGD «Hercegbosanske šume». Ugovor broj 08-01-26-215/09 i 01/1-160-4/09 zaključen je i potpisan 8. travnja 2009. godine, te je nakon isteka istoga potpisan novi Ugovor broj: 08-01-26-1193/14, 17.06.2014. U skladu sa Zakonom o šumama HBŽ I. 44,45,46. Društvo će gospodariti šumama i šumskim zemljištima u administrativnim granicama Hercegbosanske županije.

Društvo u skladu sa zakonskim okvirima izrađuje jednogodišnje i trogodišnje planove poslovanja. Izradom jednogodišnjeg plana poslovanja, objedinjeni su planovi gospodarenja i poslovanja svih organizacijskih jedinica Društva u Plan poslovanja Društva za razdoblje za koje se usvaja, uvažavajući zakonski propisane okvire. Plan se donosi za razdoblje od jedne godine i predstavlja temelj svih poslovnih aktivnosti Društva. Uprava Društva je zadužena za implementaciju i provedbu plana poslovanja.

Trogodišnji plan poslovanja donosi se u skladu sa Zakonom o Javnim poduzetima Federacije BiH, (Sl.novine Federacije BiH, broj 8/05, 81/08, 22/09, 109/12) za plansko razdoblje 2016-2018.

Plan poslovanja društva obuhvaća: prikaz stanja šuma i šumskih resursa (površine šuma, kategorizaciju šuma, drvene zalihe, volumni prirast i sje i vi etat), plan proizvodnje i prodaje drvnih sortimenata, plan zaštite šuma, plan šumsko - uzgojnih radova, financijski plan, plan dobiti, plan troškova za jednostavnu i proširenu biološku reprodukciju šuma i plan ljudskih potencijala. Šumarijama rukovode Upravitelji, a svaka šumarija podijeljena je u terenske cjeline (revire) kojima upravljaju i za koje su odgovorni Revirnici (u primjeni je tzv. Revirni sustav).

Sve šumarije gospodare na područjima šuma i šumskih zemljišta u administrativnim granicama općine. Gospodarenje šumama vrši se na temelju smjernica propisanih Šumsko gospodarskim osnovama (ŠGO), i važećim zakonskim propisima u FBiH.

1.1 Planski zadaci

Za realizaciju planskih zadataka zadužena je Uprava društva sa Upraviteljima Šumarija i Upraviteljem rasadniarske proizvodnje.

Uprava društva zadužena je i odgovorna za koordinaciju i ostvarenje trogodišnjeg plana poslovanja. Svaka pojedina služba u Društvu odgovorna je za ostvarenje ciljeva plana u okviru aktivnosti koje ista obavlja. Upravitelji šumarija su dužni redovito i neposredno surađivati sa Upravom Društva i drugim službama Društva u cilju potpune realizacije plana. Upravitelji šumarija i služba Uprave šuma dužni su, sukladno odredbama ŠGO, voditi evidenciju i pratiti dinamiku i realizaciju ostvarenja planova zaštite i uzgoja šuma, te dinamiku ostvarenja planova sje i vi a po gospodarskim jedinicama i kategorijama tipova šuma i propisanim dozvoljenim etatom sje i vi a. Komercijalna i razvojna služba

Društva dužne su pratiti tržišne trendove i cijene drvnih sortimenata te drugih sekundarnih proizvoda Društva, vršiti korekcije istih kako bi se osigurali principi efikasnosti i efektivnosti poslovanja.

Služba razvoja i proizvodnje treba iskoristiti mogućnosti velikog i bogatog šumskog područja i tražiti na ine za po etak ostvarivanja prihoda od sporednih šumskih proizvoda (Lovni turizam, lje ilišni turizam, ljekovito bilje, gljive, šumsko vode i dr.).

Trogodišnji plan nastaje u uvjetima promjene zakonskog okvira jer je prestao važiti Zakon o šumama, Uredba o šumama (Službene novine Federacije BiH, broj 1/94, 8/95, 58/02,13/03,2/06 i 08/06) kao i Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o šumama, Sl.novine FBiH, broj 60/11 Federacije BiH gdje je bila uvedena zna ajna promjena i to l. 33. i l.47., kroz obvezu izdvajanja naknade za korištenje državnih šuma u visini 7% od ostvarenog prihoda drveta ra unajudi cijenu na panju i prihoda od drugih proizvoda. Usvajanjem Zakona o šumama Hercegbosanske županije, broj: 04/2014, od 31.03.2014. l.53. i l.68., dolazi do promjene u visini stopa od ukupno 9% i to :

- ◆ 1,0% uplazuje se na poseban ra un budžeta Županije
- ◆ 8,0% uplazuje se na namjenski ra un općine na ijoj teritoriji se ostvaruje prihod

Usvajanjem Zakona o šumama HBŽ, stope su znatno povedane i zna ajno utje u na promjene finansijskih parametara.Kako bi se zadržao osnovni princip poslovanja odnosno ostvarenje efikasnosti i efektivnosti, a udjeli pojedinih troškova zauzimaju visoko mjesto u ukupnim troškovima poslovanja a troškovi sje e i izvla enja drvnih sortimenata zauzimaju oko 20- 25% udjela ukupnih troškova, uprava je usmjerila prodaju drvnih sortimenata na panju i na tvrdom putu .

Prodajom odre ene koli ine drvnih sortimenata na panju (vidljivo iz tablica sje e i prodaje drvnih sortimenata na panju kako slijedi u tablicama), smanjili su se navedeni troškovi za cca 22,00 KM/m³.

Veliki broj troškova uklju en je u obvezu predvi enu ŠGO za jednostavnu i proširenu biološku reprodukciju šuma u rasponu 3% + 10% visine ukupnog prihoda prodaje drvnih sortimenata na tvrdom putu, i na njihove se veli ine ne može utjecati.

Iz priloženih tablica je vidljivo ispunjenje obveze jednostavne i proširene biološke reprodukcije šuma kao i prikaz površina obuhvađenih za pošumljavanje i ostale šumsko uzgojne radove.

1.1.1 Strateški plan Uprave Društva

Unato brojnim poteškodama i poslovnom okruženju opteređenom sve vidljivijim posljedicama ekonomske krize, poduzeće je u proteklom razdoblju poslovalo sa pozitivnim poslovnim rezultatima uz ostvarenje dobiti. Isto tako Društvo je 27.11.2012. uspješno završilo postupak certifikacije u skladu sa FSC principima i dobilo certifikat broj SGS-FM/COC-009669., u cilju održivog gospodarenja šumama i šumskim zemljištem.

Zadatak managementa je i dalje uspješno poslovati, poštujući FSC principe, uz postizanje ekonomskih, ekoloških i socijalnih ciljeva. Ostvarenje navedenih strateških ciljeva je pod utjecajem kompleksnih promjena: zakonodavnih, poreznih, društvenih, političkih, a implementiranje strategije ovisi o primjeni razli itih instrumenata.

Cilj plana Uprave, pod uvjetom da zadrži odlike prilagodljivosti, uzimajući u obzir neokvane doga aje i reakcije unutar i van institucionalnih interesnih strana je:

- ◆ Ostvarenje plana sa jasno izraženom vizijom, misijom, strateškim ciljevima,
- ◆ Prepoznati uzroke, trendove, prilike, svih budućih promjena i na taj na in definirati prioritete izvršavanja ciljeva,

- ◆ Stvoriti vezu izme u strateškog plana i izvodljivosti
- ◆ Dati pregled aktivnosti koje treba poduzeti kako bismo mogli ostvariti strateški plan, uz pradenje smjernica vizije i misije poslovanja
- ◆ Definirati sve resurse za provedbu strateškog plana
- ◆ Jasno definirati rizike i osigurati platformu kvalitetnog upravljanja rizicima

1.1.2 Podloga za donošenje trogodišnjeg plana poslovanja-šumsko gospodarska osnova

ŠGD „Hercegbosanske šume“ je tijekom proteklih poslovnih godina izdvojilo znatna financijska sredstva za izradu dugoro nih Šumsko-gospodarskih planova i tako danas Društvo posjeduje slijedeće važeće Šumsko Gospodarske Osnove: Kako je ŠGO –a za Tomislavgrad važila do kraja 2010. godine, izra ena je nova ŠGO koja se primjenjuje od 01.01.2011. i važi do 2020.god. Za Livno ŠGO je vrijedila do kraja 2011., te je izra ena nova ŠGO koja je prošla proceduru usvajanja, vrijedi do 2021. Za šumariju Glamo ŠGO važila je do kraja 2012., izra ena je i usvojena nova ŠGO za razdoblje od 2013.-2022. Osnove za Kupres, Drvar i B. Grahovo su usvojene 2015. god. i vrijede do 2025. god. Društvo je time ostvarilo podlogu i osnovne preduvjete za kontinuirano, dugoro no upravljanje šumama.

Šumskogospodarska osnova uključuje podatke o:

- ◆ Opdi podaci o šumskogospodarskom području (povijest područja, geografski položaj, granice područja, imovinsko-pravne prilike, privredne prilike, orografske prilike, hidrografske prilike, geološko-pedološke prilike, klimatske prilike, vegetacijske prilike, miniranost područja, ugroženost bolestima, šteto inama, i opasnosti od požara)
- ◆ Stanju šuma i šumskih zemljišta (stanje površina, stanje drvene zalihe, zapreminskog prirasta i ostalih taksacijskih elemenata)
- ◆ Stanje komunikacija i otvorenost šuma
- ◆ Analizi stanja šuma i ocjena izvršenja planova gospodarenja u prethodnom ure ajnom periodu.

Plan gospodarenja šumama polazi od elementarnih principa gospodarenja:

1. osigurati jednostavnu reprodukciju odnosno održati prostornu, mehani ku, fiziološku stabilnost šuma najmanje na nivou prisutnom u vrijeme ure ivanja šuma.
2. osigurati sustav gospodarenja koji omogućava napredak odnosno poboljšanje postojećeg stanja uz osiguranje trajnosti (održivosti) gospodarenja šumskim resursima.
3. izgraditi takovu infrastrukturu koja osigurava optimalnu zaštitu šuma, efikasno i ekonomi no gospodarenje
4. kontinuirano pradenje performanci poslovanja poduzeda od strane vlasnika i javnosti u cilju unapre enja konkurentnosti
5. transparentno poslovanje poduzeda i dostupnost informacija javnosti

Ostvarenje navedenih principa e omogućiti postizanje misije, vizije i ciljeva poslovanja.

1.1.3 Misija, vizija, ciljevi

MISIJA

Naša misija je integralno gospodarenje šumama i šumskim zemljištem uvažavajući ekološke, ekonomske, i socijalne principe, te principe održivosti, kontinuiranog razvoja, na odgovoran na in prema društvu u cjelini i zaposlenicima poduzeća te svim interesnim skupinama.

VIZIJA

Želimo biti vodeće Društvo za gospodarenje šumama, koje će znati iskoristiti prirodno bogatstvo šuma kao resurs za razvoj društvene zajednice u kojoj djeluje, i kao bogatstvo koje će razvijati i čuvati za buduće naraštaje.

CILJEVI

Iz općih ciljeva gospodarenja definiramo strateške ciljeve za Društvo koji podrazumijevaju:

- ◆ formiranje sastava i strukture vrste drveća u šume koje će trajno davati ujedna en prinos, kako po kvaliteti tako i po kvantitetu
- ◆ formiranje i održavanje šuma koje uz visoke prinose, trajno zadovoljavaju potrebe društva, tržišta u pogledu asortimana glavnih šumskih proizvoda
- ◆ očuvanje i unaprje enje općekorisnih funkcija šuma i biodiverziteta (prirodna raznolikost) šuma
- ◆ primjenom suvremenih tehnoloških rješenja i ulaganjem u razvoj osigurati što bolje financijske efekte gospodarenja šumama
- ◆ uvo enje integralnog informacijskog sustava prijenosa i prađenja svih poslovnih procesa u Društvu
- ◆ razvoj sustava kontrolinga i sustava prađenja svih rizika u Društvu
- ◆ uz to biti najbolji zaštitnici šume i šumskog zemljišta
- ◆ održavanje certifikata na nivou svih organizacijskih jedinica te uskla enost poslovanja sa FSC standardima s ciljem održivog gospodarenja šumama i šumskim zemljištem
- ◆ sve aktivnosti trebaju biti uskla ene sa zakonskim okvirom uz uvažavanje principa transparentnog poslovanja
- ◆ izgradnja partnerskog odnosa sa svim interesnim skupinama od vlasnika, nadležnih ministarstava, zaposlenika do kupaca, dobavlja a, lokalnih zajednica i šire društvene zajednice kako bismo mogli biti pokreta njihova razvoja
- ◆ upravljati promjenama s ciljem održivog razvoja

1.1.4 Ciljevi iskorištavanja šuma i šumskog zemljišta

Iskorištavanje šuma i šumskog zemljišta uvjetovano je raspolaganjem potencijala za obavljanje aktivnosti iskorištavanja. Društvo ne raspolaže sredstvima rada niti ljudskim potencijalima za obavljanje aktivnosti iskorištavanja šuma nego koristi usluge drugih (outsourcing-a) specijaliziranih organizacija za takove djelatnosti.

Društvo organizira pripremu i nadzor obavljanja svih aktivnosti iskorištavanja šuma i šumskog zemljišta.

Tehnologija iskorištavanja mora zadovoljiti slijedeće ciljeve:

- ◆ ne smije ugroziti stabilnost sastojine

- ◆ omogućiti optimalno korištenje suvremenih sredstava rada, uz minimalne štete po sastojinu i zemljište
- ◆ treba biti ekonomski prihvatljiva

1.1.5 Ciljevi iskorištavanja sekundarnih šumskih proizvoda

Iskorištavanje sekundarnih šumskih proizvoda značajno je zbog postojanja određenog potencijala i budućih koristi za Društvo, no napominjemo da prije toga treba osigurati uvjete nužne za aktivnosti iskorištavanja sekundarnih šumskih proizvoda.

Sekundarni šumski proizvodi predstavljaju značajan prirodni resurs (bilje, ljekovito bilje, gljive, puževi, šumski plodovi, aromatsko bilje, lovstvo, pčelarstvo, idr.), za njihov uzgoj, sakupljanje, i promet Federalno ministarstvo donosi mjere i akte za provedbu tih aktivnosti.

Društvo može uzgajati i koristiti sekundarne šumske proizvode ili može takove aktivnosti ustupiti drugim pravnim i fizičkim licima uz obvezu definiranja uvjeta, mjesta, na kojima sakupljanja istih.

Osnovni uvjeti za uspješno iskorištavanje sekundarnih šumskih proizvoda su:

- ◆ dovoljne količine kvalitetnih i dostupnih proizvoda
- ◆ subjekt gospodarenja mora osigurati stručne-specijalizirane ljudske potencijale
- ◆ subjekt gospodarenja mora raspolagati odgovarajućom opremom za sakupljanje, sušenje, skladištenje
- ◆ mora postojati siguran plasman proizvoda na tržište
- ◆ pored navedenog, Društvo je dužno osigurati zaštitu od nekontroliranog iskorištavanja kako bi spriječila ugrožavanje pojedinih vrsta sortimenata.

Uprava Društva će provesti cost-benefit analizu za sekundarne šumske proizvode, kako bi prepoznala i procijenila strategiju koja donosi najviše koristi za društvo, i koja bi bila provediva u budućem poslovnom razdoblju.

1.1.6 Analiza postojećeg stanja

Poslovanje nije jednokratni proces nego ga čini niz međusobno povezanih i kontinuiranih procesa tako da budućnost ne možemo prognozirati bez sagledavanja rezultata iz prošlih poslovnih razdoblja. Uz brojne poteškoće sa kojima se Društvo susretalo kroz protekla razdoblja, kontinuitet uspješnog poslovanja nije narušen. Poduzeće je uglavnom poslovalo sa pozitivnim financijskim rezultatom, izvršavajući pri tom sve zakonski predviđene obveze. Koristeći se analizom standardnih financijskih izvješća možemo potvrditi trend financijskih pokazatelja koji nam daju jasnu ekonomsko-financijsku sliku uspješnosti poslovanja Društva. Pojedinačni prikaz pokazatelja nalazi se u financijskim izvješćima iz proteklog poslovnog razdoblja. Temeljem tih pokazatelja dajemo prikaz trenutnog položaja Društva i strategije za najbolje djelovanje u određenom trenutku. Uprava Društva će procijeniti najbolje rješenje za ekonomično i efikasno poslovanje.

Slijedi matrica SWOT analize iz koje su vidljive snage, slabosti, te prilike i opasnosti za poduzeće.

Uvažavajući studiju rizika i sadržaje o mogućim rizicima koje Uprava mora prepoznati i iznaditi najbolje načine upravljanja rizicima, iste smo implementirali u moguće strategije u ovom trogodišnjem planiranju.

-razmjena iskustava sa institucijama sa istim ili sličnim fokusom interesa		
<p>Prijetnje(T)</p> <ul style="list-style-type: none"> -visok utjecaj vlade na smjernice u gospodarenju -političko okruženje i zakonske regulative -zakonom ograničen mogućnost sjevi etat kao izvor novih finansijskih sredstava koja se mogu iskoristiti u razvoj -neusklađenost uvjeta poslovanja sa visokim zahtjevima ekološki prilagođene proizvodnje, -opći ekonomski uvjeti, nestabilna političko-ekonomska situacija -slabi poticaji od državnih tijela, nepostojanje strateških smjernica za razvoj šumarstva -nelegalna sjeva drvnih sortimenata -nedovoljna razvijenost tržišne mreže i nekonkurentnost drvoprerađivača u odnosu na druga tržišta 	<p>ST:Maxi-mini strategija</p> <ul style="list-style-type: none"> -pregovori i dogovori sa vladom -izdvajati i utjecati na razvoj prateće infrastrukture -izdvajati sredstva za pošumljavanje, zaštitne aktivnosti u šumi -izdvajati sredstva za iskorištavanje sekundarnih šumskih proizvoda -izdvajati sredstva za razvoj projektnih timova i jačanje kapaciteta za izradu projekata 	<p>WT:Mini-mini strategija</p> <ul style="list-style-type: none"> -reducirati radikalno troškove -težiti outsourcingu aktivnosti koje opteređuju troškovima

1.1.7. Planirane aktivnosti za oživljavanje i razvoj gospodarenja šumama i korištenjem raspoloživih resursa, postizanje misije i vizije te ciljeva društva:

Šumarski sektor u Federaciji BiH posjeduje zajednička obilježja kao i u bliskom okruženju:

Bogatstvo biološkim diverzitetom

Neefikasna državna poduzeća šumarstva koja gospodare šumama (nepostojanje strateškog planiranja, visoki troškovi zbog velikog broja uposlenih i neefikasnih poslovnih procesa, tehničko-tehnološka zastarjelost opreme, nedostatan marketing)

Nedovoljna suradnja sa drvoprerađivačkom industrijom (nerazvijena i nekonkurentna drvoprerađivačka industrija)

Relativno loša otvorenost šumskih prometnica

Loša slika u javnosti zbog loših i nerazvijenih odnosa sa javnošću

Jačanje suradnje kupaca drvoprerađivača i ŠGD predstavlja platformu koju je potrebno unaprijediti kroz:

povećanjem nivoa certificiranih područja a time povećati konkurentnost u plasmanu proizvoda

povećati relativni tržišni udjel

ulagati u proizvodnost i inovativnost

opskrbljenost i sigurnost nabave

snaga zarade, cijene faktora i oblikovanje troškova

cash flow, solventnost i kreditna sposobnost

snaga investiranja, finansijska struktura

poticanje partnerskog odnosa sa drvoprerađivačima kako bi se potaknuo razvoj drvne industrije s ciljem izvoza finalnih proizvoda

zajedni ki nastup u istraživanju tržišnih mogućnosti, razvoja novih proizvoda i novih tehnoloških rješenja

ja anje suradnje i izgradnja mehanizama za kvalitetnu suradnju i komunikaciju sa ključnim interesnim skupinama: šumarska administracija, vlasnici šuma, korisnici šuma, lokalnom zajednicom, privatni sektor, civilna vlast, vladine agencije van sektora šumarstva koje imaju interesa u šumarstvu i razvojne partnere šumarskog sektora (implicira ja anje ekonomske dobrobiti, o uvanja ekoloških funkcija (zaštita prirode i okoliša, biološka raznolikost i dr.) te socijalnih funkcija (rekreativne, zdravstvene, tradicionalne, kulturne itd.)

Izdvajanje šuma visoke zaštitne vrijednosti (ŠVZV)

Šume visoke zaštitne vrijednosti (ŠVZV) prvobitno je definirao Savjet za upravljanje šumama (FSC), u cilju certificiranja šuma, ali se praktično na upotreba ovog koncepta sve više koristi i za zaštitu, planiranje i upravljanje prirodnim resursima, kartiranje pejzaža te kao razvojna strategija velikih kompanija koje su vezane za šumarstvo ili koriste proizvode šuma.

FSC je definirao šest kategorija šuma visoke zaštitne vrijednosti:

ŠVZV -1: Područja koja na globalnom, regionalnom ili državnom nivou sadrže važne koncentracije biodiverziteta.

ŠVZV -2: Velike šumske površine nivoa krajolika značajne na globalnom, regionalnom i državnom nivou.

ŠVZV -3: Područja koja sadrže ekosisteme koji su rijetki, u opasnosti ili ugroženi.

ŠVZV -4: Područja koja pružaju osnovne prirodne koristi u kritičnim situacijama.

ŠVZV -5: Područja neophodna za zadovoljenje osnovnih potreba lokalnih zajednica.

ŠVZV -6: Područja značajna za tradicionalni kulturni identitet lokalnih zajednica.

U proteklom razdoblju izdvojena su područja ŠVZV-a po HC VF-u, i opisane potencijalne površine, izrađeni i usvojeni elaborati za HC VF te uspostavljen monitoring istih.

Gospodarenje šumama visoke zaštitne vrijednosti i dalje će se provoditi u skladu sa zadanim kriterijima i na načinima gospodarenja.

U Izvršenju redovnih aktivnosti gospodarenja naglasak će biti na:

-dobra iskorištenost stanišnog potencijala

-pravilno podmlađivanje sastojina

-kvalitetne mjere zaštite

-povećanje kvalitete izvedbenih projekata

-kvalitetno planiranje i provedba biotehničkih mjera za šumarske odjele

-edukacije i provedbe mjera njege i obnove u sastojinama sa prirodnom obnovom, njege proreda kultura, pošumljavanje i konverzije izdanih šuma

-uspostava kvalitetnijeg monitoringa svih aktivnosti i poslovnih procesa (uvažavajući principe FSC-a), s posebnim naglaskom na osiguranje kvalitete

-uspostavljanje integralnog monitoringa šumsko gospodarskih osnova u organizacijskim jedinicama te kvalitetna analiza mogućnosti unaprijeđenja izrade šumsko gospodarskih osnova

-povećanje proizvodnje hortikulturnog sadnog materijala i diverzifikacija rasadničkih usluga (dizajn eksterijera, okudnica, okoliša, savjetodavne usluge, usluge sadnje i sl.)

-naglasak na dobroj suradnji sa lokalnom zajednicom, izgradnja kvalitetnog sustava informiranja šire društvene zajednice

-jačanje kapaciteta i izgradnja infrastrukture za sudjelovanje i apliciranje na EU fondove i druge izvore sufinanciranja

-informatizacija, razvijanje sustava INTRANETA, sustava za interne i eksterne korisnike informacija

ANALIZA IZVRŠENJA TROGODIŠNJEG PLANA POSLOVANJA I USPOREDBA PRETHODNIH I PLANIRANIH VRIJEDNOSTI

Analiza izvršenja trogodišnjeg plana poslovanja sadrži analizu i ocjenu izvršenja planova kako slijedi:

- ◆ usporedba trogodišnjeg plana prethodno i buduće plansko razdoblje po vrsti troškova uz pripadajuće pokazatelje
- ◆ izvršenje plana sje e i proizvodnje drvnih sortimenata za prethodno plansko razdoblje od tri godine (2013-2015) te usporedba sa planiranim veli inama (2016-2018),

Tablica 2: Usporedba trogodišnjeg plana (prethodno i buduće plansko razdoblje) po vrsti troškova uz pripadajuće pokazatelje

Poslovna jedinica	Troškovi sje e ,izvla enja i prijevoza			Šumsko uzgojni radovovi i zaštita šuma			Troškovi deminiranja i održavanja puteva i vlaka		
	a	b	index	a	b	index	a	b	index
	2013-2015	2016-2018	c=b/a	2013-2015	2016-2018	c=b/a	2013-2015	2016-2018	c=b/a
DRVAR	3.905.685,00	5.374.007,00	1,38	96.500,00	133.500,00	1,38	981.740,00	843.000,00	0,86
GLAMO	5.680.059,00	6.307.525,00	1,11	472.500,00	476.790,00	1,01	1.017.200,00	1.331.720,00	1,31
GRAHOVO	3.677.919,00	3.734.830,00	1,02	283.500,00	281.214,00	0,99	1.468.200,00	1.117.100,00	0,76
KUPRES	1.926.540,00	2.812.276,00	1,46	298.000,00	166.050,00	0,56	123.000,00	729.650,00	5,93
LIVNO	1.097.964,00	796.313,00	0,73	379.080,00	299.825,00	0,79	406.000,00	419.500,00	1,03
TOMISLAVGRAD	1.341.501,00	1.164.573,00	0,87	621.700,00	463.536,00	0,75	572.400,00	411.370,00	0,72
RASADNIK PRŽINE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9.200,00	14.400,00	1,57
DIREKCIJA KUPRES	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	600.000,00	0,00	0,00
UKUPNO	17.629.668,00	20.189.524,00	1,15	2.151.280,00	1.820.915,00	0,85	5.177.740,00	4.866.740,00	0,94

Poslovna jedinica	Troškovi radne snage prosje an broj djelatnika(plan 2013-2015=557; plan 2016-218=637)			Amortizacija			Ostali troškovi		
	a	b	index	a	b	index	a	b	index
	2013-2015	2016-2018	c=b/a	2013-2015	2016-2018	c=b/a	2013-2015	2016-2018	c=b/a
DRVAR	7.805.214,00	8.364.319,00	1,07	870.210,00	980.862,00	1,13	1.014.046,00	956.613,00	0,94
GLAMO	9.863.055,00	10.108.207,00	1,02	2.137.728,00	2.193.681,00	1,03	1.430.800,00	1.197.108,00	0,84
GRAHOVO	5.798.460,00	7.036.591,00	1,21	2.387.292,00	2.505.939,00	1,05	1.006.279,00	900.981,00	0,90
KUPRES	5.955.123,00	6.907.128,00	1,16	644.613,00	656.946,00	1,02	540.100,00	743.952,00	1,38
LIVNO	3.174.435,00	4.141.457,00	1,30	1.000.308,00	908.250,00	0,91	519.100,00	730.242,00	1,41
TOMISLAVGRAD	2.880.438,00	3.768.706,00	1,31	338.358,00	465.684,00	1,38	480.100,00	702.240,00	1,46
RASADNIK PRŽINE	2.366.088,00	2.352.282,00	0,99	62.631,00	73.524,00	1,17	239.400,00	177.834,00	0,74
DIREKCIJA KUPRES	5.540.637,00	8.450.237,00	1,53	460.971,00	297.114,00	0,64	1.119.321,00	883.791,00	0,79
UKUPNO	43.383.450,00	51.128.927,00	1,18	7.902.111,00	8.082.000,00	1,02	6.349.146,00	6.292.761,00	0,99

Napomena: U ukupnim troškovima za plansko razdoblje 2013-2015 u iznosu 83.508.395,00 sadržani su planirani troškovi za izradu šumsko gospodarskih osnova u iznosu 915.000,00. Zbog promjena ra unovodstvenih politika iste su ra unovodstveno evidentirane u investicije kao nematerijalna imovina. U ukupnim troškovima za plansko razdoblje 2016-2018 u ukupnim troškovima (rashodima) u iznosu od 93.093.069,00 sadržani su iznosi planirani kao rezerviranja (nepredvidivi troškovi: otpremnine, sudski troškovi, ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja) u iznosi 712.200,00

Tablica 2: izvršenje plana sje e u neto masi (m3) po godinama i indeksi

šumarija/org.jed.	plan 2013/2015	plan 2016/2018	Indeks(2016-18)/ (2013-2015)	Izvršenje	index 2013-2015 izvršenje /plan
	godina	godina		2013/2015**	
	a	b	c	d	e
naziv	m3	m3	%	m3	%
Drvar	286.174,00	351.759,00	122,92	275.846,00	96,39
Glamo	423.929,00	440.215,00	103,84	460.030,00	108,52
Grahovo	246.069,00	241.852,00	98,29	251.357,00	102,15
Kupres	122.002,00	176.214,00	144,44	137.506,00	112,71
Livno	56.838,00	40.847,00	71,87	51.206,00	90,09
Tomislavgrad	71.331,00	71.157,00	99,76	78.693,00	1,10
Ukupno:	1.206.343,00	1.322.044,00	109,59	1.254.638,00	1,04

**Napomena: koli ine za 2015. god. su planirane koli ine za 2015. (sje a i izvoz drvnih sortimenata)
Realizacija plana sje e je u pojedinim organizacijskim jedinicama u potpunosti ispunjena a u pojedinim je pri kraju sje a i izvoz drvnih sortimentata no stvarni podatci de biti iskazani 31.12.2015. tako da de doći do neznatnih odstupanja u odnosu na prikazane veli ine.

Organizacijska struktura

Specifičnost proizvodnje rezultirala je teritorijalno-organizacijskom strukturom organizacijskih jedinica i to: direkcija i organizacijske jedinice (šumarije 6, šumarski rasadnik „Pržine“).

Šumarijama rukovode Upravitelji, a svaka šumarija podijeljena je u terenske cjeline (revire) kojima upravljaju i za koje su odgovorni Revirnici (u primjeni je tzv. Revirni sustav).

2. Šumski fond

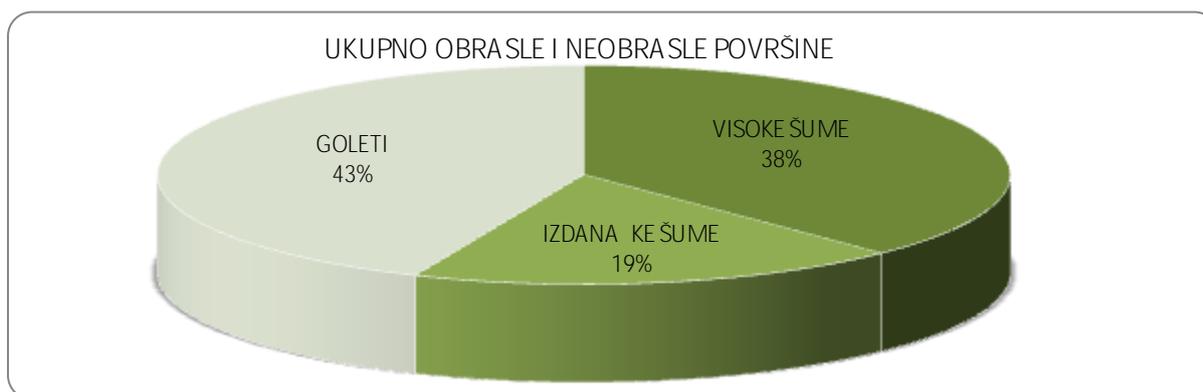
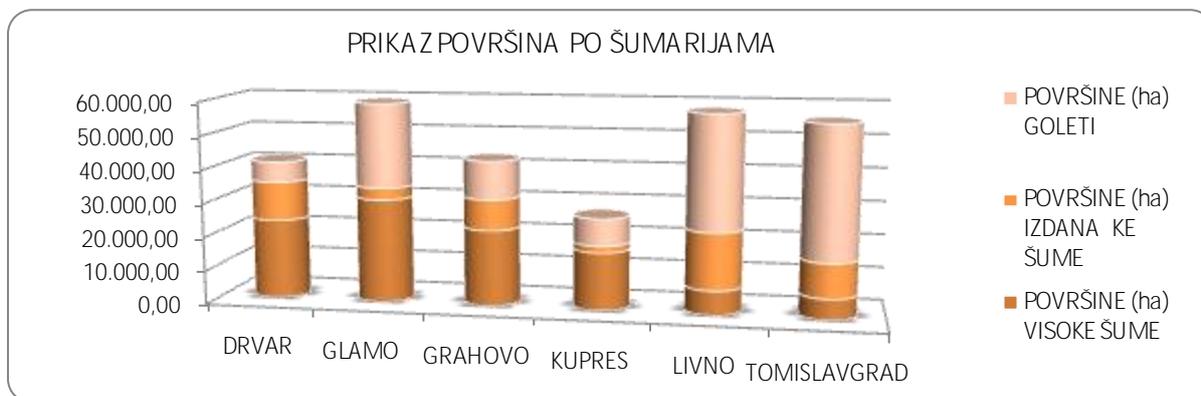
Temeljem baze podataka šumsko gospodarskih područja, koji su sadržani u ureenim elaboratima važećih šumsko gospodarskih osnova i šumsko sastojinskih karata, s tolerantnom točnošću sumirani su i prikazani podaci šumskog fonda za Državne šume kojima gospodari ŠGD „Hercegbosanske šume“.

U prikazu podataka o šumskom fondu obuhvaćeni su i tabelarno prikazani podaci: površina šuma i šumskih zemljišta po kategorijama šuma, zalihe drvnih masa po kategorijama šuma krupnog drva, godišnji volumni prirast sveukupne drvne mase po kategorijama šuma krupnog drva i godišnji sjevi etat po kategorijama šuma krupnog drva.

ŠUMARIJA		ŠUMSKI FOND			
		DRVNA ZALIHA	GODIŠNJI ZAPREMINSKI PRIRAST	SJEVI ETAT(krupno drvo)	
				UKUPNI	GODIŠNJI
	1	2	3	4	5
DRVAR	ETINARI	4.978.127,00	130.413,00	965.000,00	96.500,00
	LIŠDARI	4.322.665,00	102.924,00	510.200,00	51.200,00
	UKUPNO	9.300.792,00	233.337,00	1.475.200,00	147.520,00
GLAMO	ETINARI	7.313.238,00	164.940,00	1.400.087,00	140.087,00
	LIŠDARI	2.600.659,00	64.931,00	449.390,00	44.939,00
	UKUPNO	9.913.897,00	229.871,00	1.850.267,00	185.026,00
GRAHOVO	ETINARI	2570063,00	74.184,00	457.150,00	45.715,00
	LIŠDARI	4680975,00	92.533,00	549.907,00	54.907,00
	UKUPNO	7251037,00	166.717,00	1.007.057,00	100.622,00
KUPRES	ETINARI	4.182.576,00	89.940,00	548.400,00	54.840,00
	LIŠDARI	1.122.840,00	26.452,00	124.000,00	12.400,00
	UKUPNO	5.305.416,00	116.392,00	672.400,00	67.240,00
LIVNO	ETINARI	1.135.347,00	26.675,00	101.450,00	11.450,00
	LIŠDARI	2.076.993,00	76.020,00	210.500,00	21.050,00
	UKUPNO	3.212.340,00	102.695,00	325.000,00	32.500,00
TOMISLAVGRAD	ETINARI	1.213.059,00	30.677,00	200.500,00	20.050,00
	LIŠDARI	701.365,00	33.909,00	72.000,00	7.200,00
	UKUPNO	1.914.424,00	64.586,00	272.500,00	27.250,00
UKUPNO VISOKE ŠUME + IZDANA KE ŠUME	ETINARI	21.378.743,00	516.829,00	3.686.642,00	368.642,00
	LIŠDARI	15.505.496,00	396.769,00	1.915.516,00	191.516,00
	UKUPNO	36.884.239,00	913.598,00	5.601.158,00	560.158,00

2.1. Iskaz površina

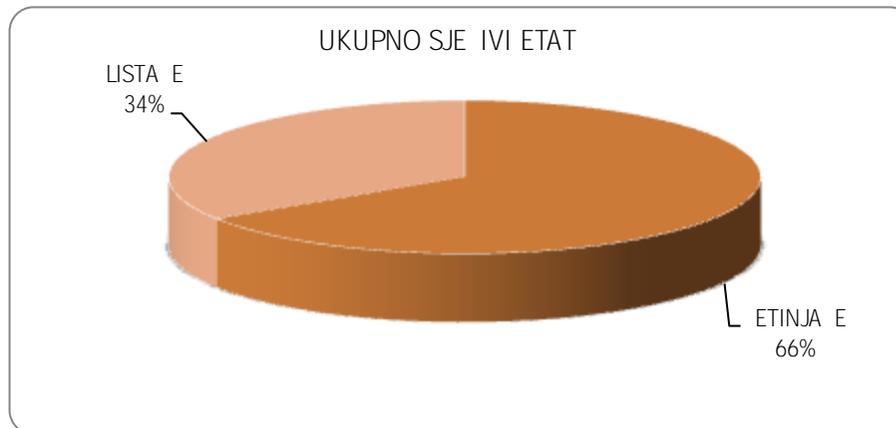
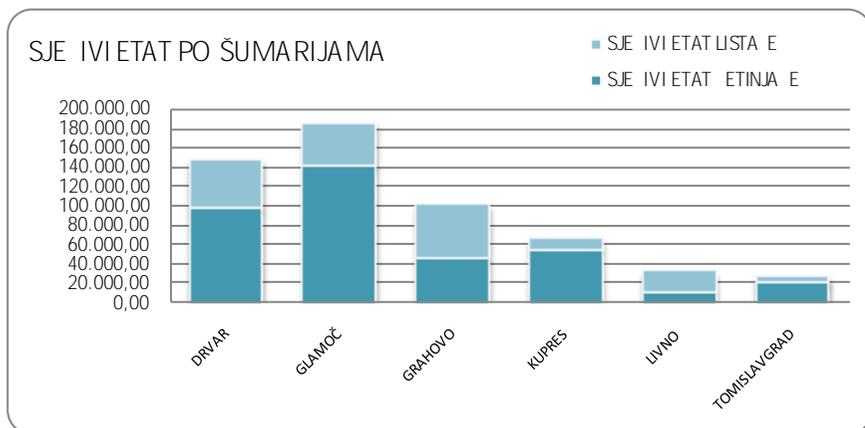
ŠUMARIJA	POVRŠINE (ha)			
	VISOKE ŠUME	IZDANA KE ŠUME	GOLETI	UKUPNO
1	2	3	4	5
DRVAR	23.609,60	11.503,70	6.101,05	41.214,35
GLAMO	30.708,34	3.502,31	24.964,83	59.175,48
GRAHOVO	22.582,80	9.081,68	11.328,66	42.993,14
KUPRES	17.114,83	1.942,71	7.973,25	27.030,79
LIVNO	7.151,79	16.876,42	34.004,08	58.032,29
TOMISLAVGRAD	6.069,59	10.282,33	39.479,23	55.831,15
UKUPNO:	107.236,95	53.189,15	123.851,10	284.277,20

2.2. Godišnji mogu i sje ivi etat po šumskogospodarskoj osnovi

Krupno drvo

ŠUMARIJA	GODIŠNJI SJE IVI ETAT					
	ETINJA E	LISTA E			UKUPNO (2+5)	UKPNO MOGUDI SJE IVI ETAT OD 2016 - 2018 GOD.
	Visoke šume	Visoke šume	Izdane ke šume	Ukupno (3+4):		
1	2	3	4	5	6	7
DRVAR	96.500,00	48.020,00	3.000,00	51.020,00	147.520,00	442.560,00
GLAMO	140.087,00	42.589,00	2.350,00	44.939,00	185.026,00	555.078,00
GRAHOVO	45.715,00	52.956,00	1.951,00	54.907,00	100.622,00	301.866,00
KUPRES	54.840,00	10.100,00	2.300,00	12.400,00	67.240,00	201.720,00
LIVNO	11.450,00	12.250,00	8.800,00	21.050,00	32.500,00	97.500,00
TOMISLAVGRAD	20.050,00	3.250,00	3.950,00	7.200,00	27.250,00	81.750,00
UKUPNO:	368.642,00	169.165,00	22.351,00	191.516,00	560.158,00	1.680.474,00

PLAN GOSPODARENJA ŠUMAMA
2016 - 2018

3. Plan gospodarenja šumama

Planom gospodarenja šuma obuhvadene su slijedeće gospodarske aktivnosti:

- 3.1. Plan integralne zaštite šuma
- 3.2. Plan biološke reprodukcije šuma
- 3.3. Plan sječa
- 3.4. Plan prodaje
- 3.5. Plan deminiranja i održavanja šumskih putova.

3.1. Plan integralne zaštite šuma

Planom zaštite šuma predviđene su integralne mjere zaštite šuma koje će doprinijeti očuvanju šumskog fonda i zaštite cjelokupnog ekosustava. Zaštita šuma od štetnih antropogenih utjecaja, te štetnih utjecaja stoke i divljači. Ljudska populacija je jedan od najredovitijih i najčešćih negativnih uzroka šteta na šumama. Posrednim ili neposrednim utjecajima, svjesno ili nesvjesno, uvijek je najčešći uzroci nezakonitih ili nestručnih sječa šuma, uzroci šumskih požara, krivolovna šuma, devastacije šumskih zemljišta, kao i niza drugih štetnih utjecaja.

Nedopušteno pašarenje i preveliki fond šumske divljači mogu nanijeti velike štete na kori drveća, šumskim nasadima, sjemenskim sastojinama, kao i na prirodnom pomlatku. U svrhu sprječavanja ovih vrsta šteta planiraju se poduzeti redovite i sve zakonom propisane mjere zaštite. Pored redovitih poslova na očuvanju šuma, na razini poduzeća planira se pojačati koordinacija interne kontrole sa svim organizacijskim jedinicama, te nadzor i uspostava neposredne suradnje sa lokalnim policijskim postajama i vatrogasnim društvima.

U skladu sa zahtjevima FSC-a uspostavljen je sustav monitoringa svih aktivnosti s posebnim naglaskom na zaštitu šuma i šuma visoke zaštitne vrijednosti. Planira se intenzivirati aktivnosti monitoringa kako bi se postigao visok stupanj usklađenosti sa FSC principima.

Na gospodarskom području našeg Društva u najkvalitetnijim visokim ekonomskim šumama jela i smreke, u ŠGP «Glamočko», «Drvarsko», i «Grahovsko», pa i na području drugih Šumarija, u prethodnom planskom razdoblju evidentirane su značajne štete i masovno sušenje stabala jela uzrokovane od ektoparazitske imela (*Viscum album*). U cilju sprečavanja širenja šteta od parazitske imele uspostavljena je suradnja i provedba preporučenih preventivnih mjera stručnjaka Šumarskog fakulteta iz Sarajeva i ista će se nastaviti i u ovom planskom razdoblju.

U cilju zaštite od štetnih insekta najopasniji i najčešći uzročnici su vrste iz porodice Scolytidae (potkornjaci) koji napadaju jelu i smreku: *Pytyogenes chalcographus* – šestozubi smrekov potkornjak, *Ips typographus* – smrekov pisar ili smrekov osmozubi potkornjak, *Cryphalus piceae* – mali jelov potkornjak i *Pityokteines curvidens* – jelov krivozubi potkornjak. Potkornjaci se ubušuju u stabla kroz koru debla, te na taj način bušenjem u kori i kambijalnoj zoni, uzrokuju prekid provodnog sustava stabla, čija je posljedica fiziološko odumiranje stabla.

U cilju zaštite tih štetnika na području cijelog našeg gospodarskog područja primijenjen je projekt «Zaštita šuma od potkornjaka», koji je rezultat dobre volje i pomoći češke Republike. Projekt je bio u primjeni od 2005. god. a isti je obuhvatio provedbu preventivnih mjera zaštite šuma od potkornjaka

primjenom klopki za hvatanje potkornjaka u koje se stavljaju seksualni atraktanti – Feremoni (Chalcophera i Tipophera), koji se koriste kao mamac i klopka za potkornjake. Ove mjere zaštite redovito će se provoditi za plansko razdoblje 2016.-2018.

Zaštita šuma od požara

Prema stru nom uputama za procjenu ugroženosti šuma od požara(1989), šume su svrstane u pet osnovnih zona ugroženosti. S obzirom da su šume kojima gospodari naše Društvo rasprostranjene od sub- mediteranskog klimatskog područja, pa sve do visoko-planinskih područja, ugroženost šuma od požara je različita, a time i mjere koje se planiraju poduzeti u cilju preventivne zaštite šuma od nastanka šumskih požara. Najugroženije su šume koje se nalaze pod izravnim utjecajem sub-mediteranske klime i područja kontaminirana tijekom ranih zbiljanja.

Stupanj ugroženosti pojave šumskih požara se povećava u proljeće, prije i u tijeku pojave vegetacije i posebno u ljetnom periodu za vrijeme ljetnih žega i dugotrajnih suša.

Za suzbijanje šumskih požara planiraju se poduzeti razni, kombinirani oblici preventivnih mjera zaštite kao što su:

- izbjegavanje sadnje četinarsa u zonama ugroženosti visokog rizika
- forsiranje sadnje mješovitih šuma umjesto čistih monokultura
- održavanje šumskog reda
- proreda šumskih kultura i čišćenje prizemnih grana
- preoravanje tla na rubnim granicama šumskih sastojina uz naselja
- izgradnja i obnavljanje protupožarnih vlaka
- uspostavljanje protupožarnih punktova sa vodom i opremom za gašenje
- istaknuti upozorenja o opasnosti od šumskih požara i zabrani loženja vatre
- jačanje suradnje lokalnih šumarija i vatrogasnih udruga
- organizirati promatračko – dojavne službe
- formirati, opremiti i obučiti interventnu grupu šumskih radnika za gašenje šumskih požara
- jačanje kapaciteta suradnjom sa svim sudionicima u aktivnostima preventivnog djelovanja za sprječavanje požara
- provedba kontinuiranih edukacija sa svim interesnim skupinama
- primjena svih aktivnosti predviđenih zakonskim okvirom

Zbog praktičnih razloga, a sukladno Pravilniku o zaštiti šuma, svaka će šumarija redovito svake godine, praviti godišnji plan i program zaštite šuma od požara za svoje Šumsko gospodarsko područje i u tu svrhu bit će opremljena adekvatnom opremom za gašenje požara. Ovakav način planiranja je predviđen Federalnim pravilnikom, a i zbog toga što je za svaku šumariju u Šumskogospodarskim osnovama izvršena kategorizacija šuma po zonama ugroženosti od šumskih požara i date su smjernice za poduzimanje preventivnih mjera zaštite.

Mjere zaštite na radu

Sve mjere zaštite na radu provesti u skladu sa Pravilnikom o zaštiti na radu broj NO-904/2013. I Zakonom o zaštiti na radu (HBŽ 2013.)

Tijekom sje e, izvoza i drugih poslovnih aktivnosti u odjelu, organizacijskoj jedinici, radilište se mora osigurati od prisutnosti nezaposlenih osoba

Sje a stabala ne smije se vršiti:

- za vrijeme jakih oluja, medave, grmljavine
- na terenima gdje nije moguće osigurati sigurne uvjete rada
- u uvjetima poledice i niskih temperatura (ispod -18)
- osigurati nadzor nad šumskom mehanizacijom, a animalne zaprege smjestiti u stalne objekte
- za vrijeme sje e uz putne komunikacije potrebno je zaustaviti promet
- organizirati dojavnu službu
- prilikom sje e, izrade i izvla enja sortimenata koristiti kompletnu opremu propisanu Zakonom o zaštiti na radu

3.2. Plan biološke reprodukcije šuma

Sredstva za jednostavnu biološku reprodukciju šuma koriste se za radove pod kojim se, podrazumijeva: izrada šumskogospodarskih osnova, projekata za izvođenje, priprema zemljišta za prirodnu obnovu, pošumljavanje površina nastalih nakon istih sječa, novonastalih paljevina, odabiranje i doznaka stabala za sječu, njegu i išćenje šumskih kultura i šuma, zaštitu šuma od uzročnika biljnih bolesti i štetočina, požara i protupravnog prisvajanja, proizvodnju šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala, izgradnju šumskih cesta, unapređenje lovstva, uvanje šuma, kao i za druge potrebe sa ciljem osiguranja trajnosti gospodarenja šumama.

Sredstva za jednostavnu biološku reprodukciju državnih šuma osiguravaju Šumsko gospodarska društva izdvajanjem najmanje 10% od ukupno ostvarenog prihoda prodajom drvnih sortimenata i vrijednosti drveta upotrijebljenog za vlastite potrebe, kao i prihoda ostvarenih prodajom sporednih šumskih proizvoda.

Radi osiguranja materijalnih i drugih uvjeta za rekonstrukciju degradiranih i izdanih šuma, pošumljavanja goleti i krša (proširena reprodukcija), kao i za unapređenje opdekorisnih funkcija šuma, Županijska šumsko gospodarska društva izdvajaju sredstva po stopi od 3% od ukupno ostvarenog prihoda prodajom drvnih sortimenata i vrijednosti drveta upotrijebljenog za vlastite potrebe, kao i prihoda ostvarenih prodajom sekundarnih šumskih proizvoda

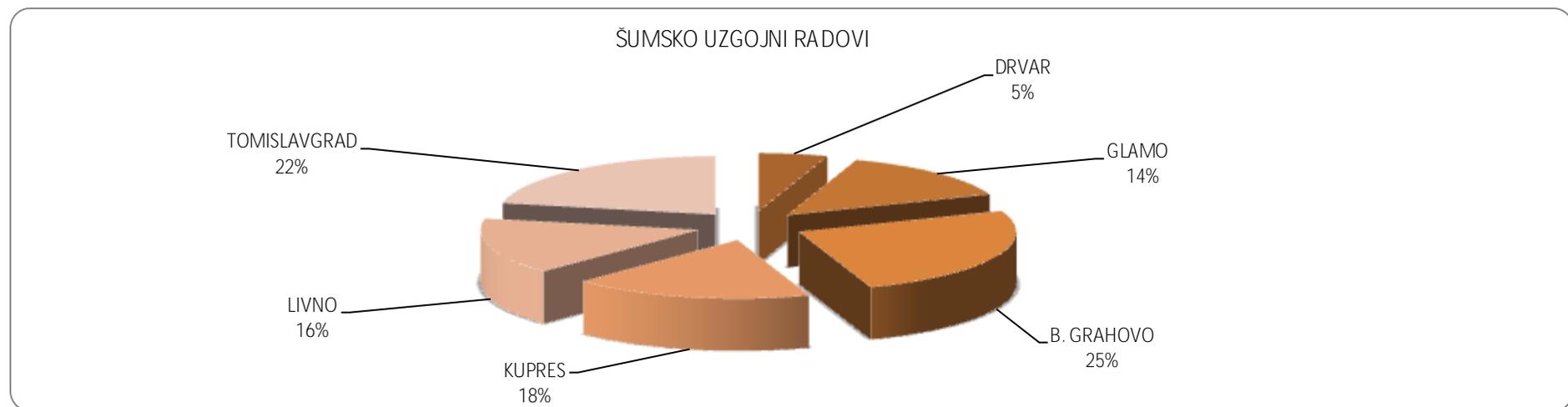
Za plan šumsko-uzgojnih radova po toj osnovi predviđeni su sljedeći šumsko uzgojni radovi:

Pošumljavanje jednostavne biološke reprodukcije (JBR)	383,00 ha
Pošumljavanje proširene biološke reprodukcije (PBR)	668,00 ha
Popunjavanje šumskim sadnicama	137,00 ha
išćenje kod njege kultura	222,00 ha
Okopavanje kultura	180,00 ha
Prorede šumski sastojina	686,00 ha
Sanacija sječina ostali šur	517,50 ha
Popunjavanje i Podsijavanje	145,00 ha
išćen koljika i letvika	326,00 ha
Ostali šumsko uzgojni radovi (Prorede u IŠ)	237,00 ha
UKUPNO	3.321,50

Za izvršenje sadnje koristit će se zdrave i kvalitetne sadnice iz sjemena autohtone provenijencije, proizvedene i školovane u našem rasadniku „Pržine“ B. Grahovo.

Plan šumsko uzgojnih radova

ŠUMARIJA	POŠUMLJAVANJE (ha)			NJEGA KULTURA (ha)				NJEGA ŠUMA (ha)		OSTALI ŠUMSKOUZGOJNI RADOVI (ha)			UKUPNO (ha)
	Jednostavna reprodukcija	Proširena reprodukcija	Ukupno	Popunjavanje	išćenje	Okopavanje	Proreda	Sanacija Požarišta	Ostali šum. uzgoj. radovi	Podsijavanje i popunjavanje	išćenje koljika i letvika	Proreda u I.Š	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
DRVAR	30,00	30,00	60,00	21,00	30,00	30,00	60,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	171,00
GLAMO	75,00	270,00	345,00	0,00	0,00	0,00	75,00	0,00	0,00	45,00	0,00	0,00	465,00
B. GRAHOVO	69,00	75,00	144,00	6,00	0,00	0,00	0,00	0,00	446,00	72,00	180,00	0,00	848,00
KUPRES	27,00	45,00	72,00	5,00	15,00	0,00	236,00	0,00	10,00	0,00	135,00	120,00	593,00
LIVNO	119,00	45,00	164,00	0,00	177,00	0,00	116,00	0,00	61,50	0,00	0,00	0,00	518,50
TOMISLAVGRAD	63,00	203,00	266,00	105,00	0,00	150,00	199,00	0,00	0,00	28,00	11,00	117,00	726,00
UKUPNO:	383,00	668,00	1.051,00	137,00	222,00	180,00	686,00	0,00	517,50	145,00	326,00	237,00	3.321,50

3.3. Plan sjeva

Trogodišnji plan sjeva napravljen je za svaku šumariju zasebno i sumarno za cijelo Društvo. Podloga za plan sjeva po šumarijama su podatci iz šumsko gospodarskih osnova utemeljenih na: ukupnim drvnim zalihama, normalnim drvnim zalihama (optimalne drvene zalihe), godišnjem prirastu i predloženom sjeivom etatu za svaku gospodarsku klasu ili ureajni razred.

Za određivanje jednogodišnjeg sjeivog etata prethodila je detaljna analiza planiranih i realiziranih dosadašnjih sjeava za svaku šumariju od početka važnosti osnove do sada i oni su sastavni dio trogodišnjeg plana, posebno za prvu godinu istoga, a za druge dvije je rađena procjena mogućeg sjeivog etata.

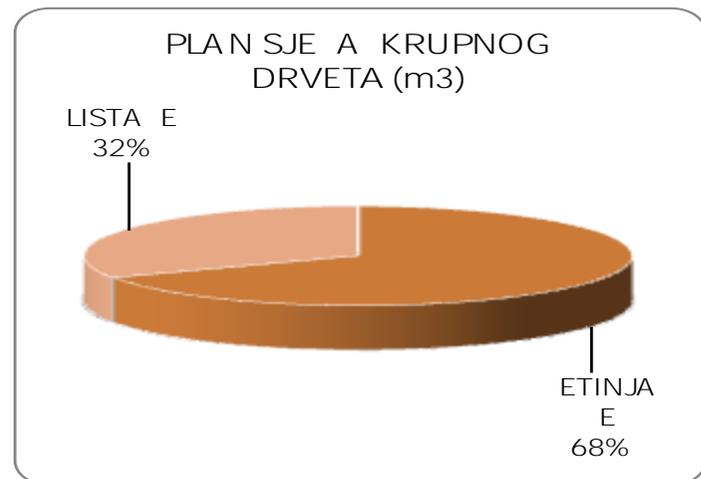
U 2016-2018. godinu predviđen sjeivi etat od 1.619.760,00 m³ krupnog drva ili 1.322.044,00 m³ neto drvene mase. Od ukupnih količina krupnog drva 1.096.617,00 ili 68% etinja a, te 523.143,00 ili 32% lista a. U neto vrijednostima u redovnoj sjei predviđena je sjea etinja a 874.588,00 m³ (neto) ili 66,2%, odnosno 447.456,00 m³ lista a (neto) ili 33,8%.

Ovaj plan sjeva odnosi na redovnu sjeu i drvene zalihe. Kako je planom predviđeno i deminiranje šumskih površina postoji realna mogućnost, ukoliko se izvrši deminiranje, u narednom ureajnom razredu povećanje mogućih sjeivih površina, a samim tim i mase drvnih sortimenata iz tih odjela. Ukupna drvna masa ovisiće naravno o veličini odjela koji će se deminirati i strukturi sortimenata iz tih odjela. S obzirom da se u tim odjelima duže vremensko razdoblje nije vršila sjea drvnih sortimenata postoji mogućnost da je drvna zaliha i prirast znatno veći od predviđenog normalama, što omogućuje znatno veći sjeivi etat po ha od sjeivog etata u redovnim sjeama

Planske količine neto drvene mase u planu su razrađene po vrstama drveta i kvalitativnim drvnim sortimentima, što će olakšati i omogućiti bolju procjenu i realizaciju financijskog plana i plana prodaje.

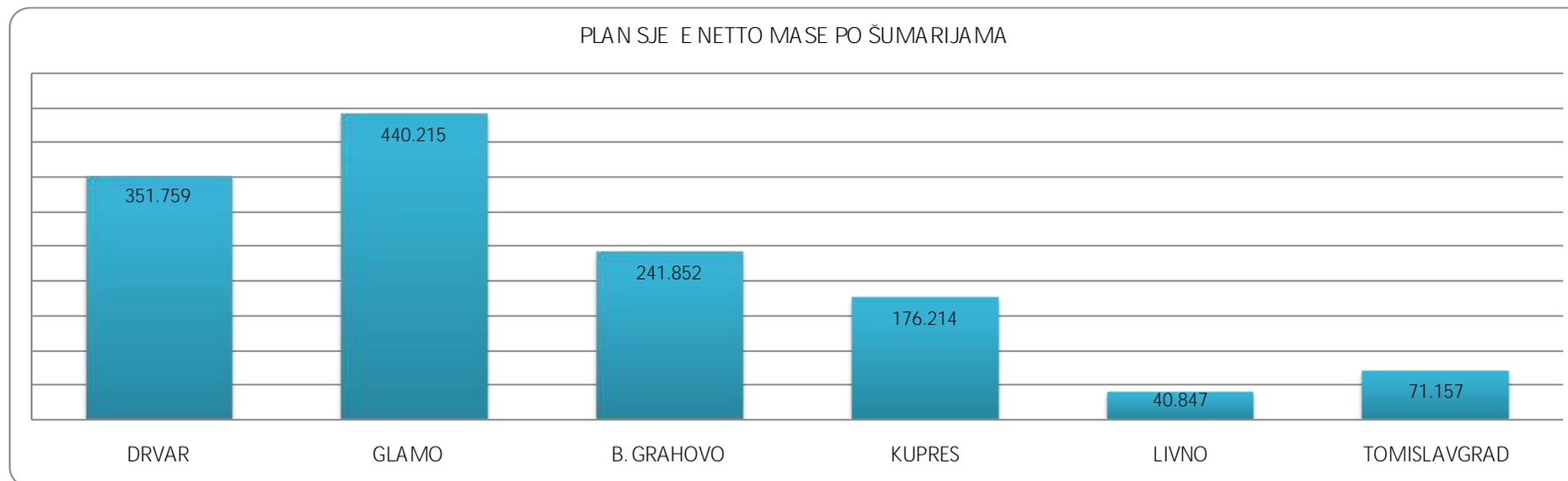
Plan sje a u krupnom drvetu

ŠUMARIJA	PLAN SJE A KRUPNOG DRVETA u m3					
	ETINJA E	LISTA E			UKUPNO (2+5)	SUMA (6+9)
	Visoke šume	Visoke šume	Izdana ke šume	Ukupno(3+4):		
1	2	3	4	5	6	10
DRVAR	280.242,00	140.676,00	0,00	140.676,00	420.918,00	420.918,00
GLAMO	430.235,00	119.702,00	0,00	119.702,00	549.937,00	549.937,00
B. GRAHOVO	110.371,00	182.410,00	0,00	182.410,00	292.781,00	292.781,00
KUPRES	174.305,00	32.933,00	2.400,00	35.333,00	209.638,00	209.638,00
LIVNO	30.188,00	20.916,00	1.316,00	22.232,00	52.420,00	52.420,00
TOMISLAVGRAD	71.276,00	7.854,00	14.936,00	22.790,00	94.066,00	94.066,00
UKUPNO:	1.096.617,00	504.491,00	18.652,00	523.143,00	1.619.760,00	1.619.760,00

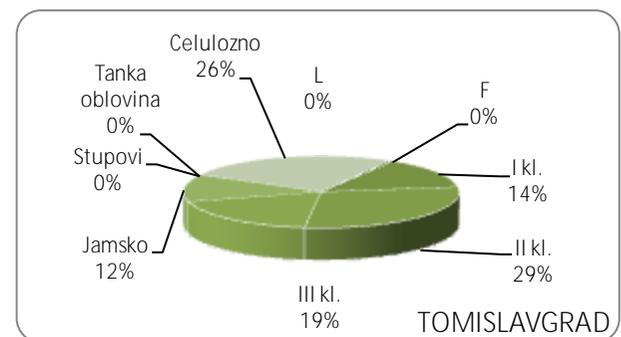
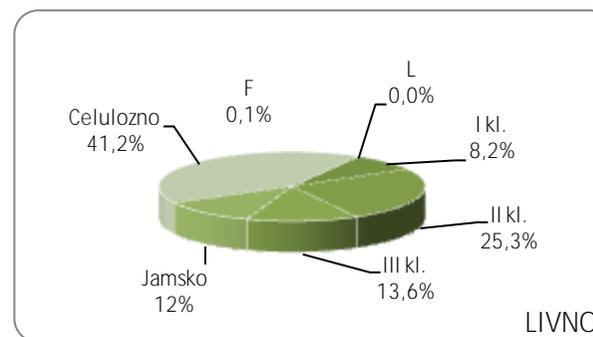
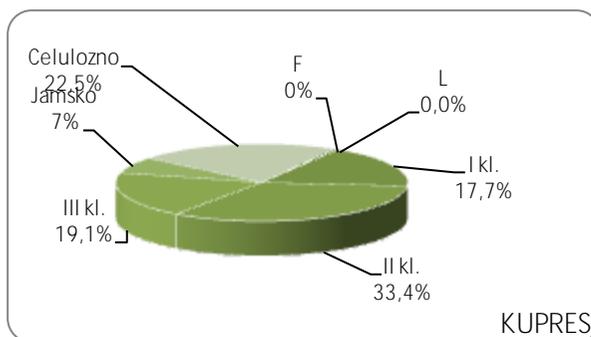
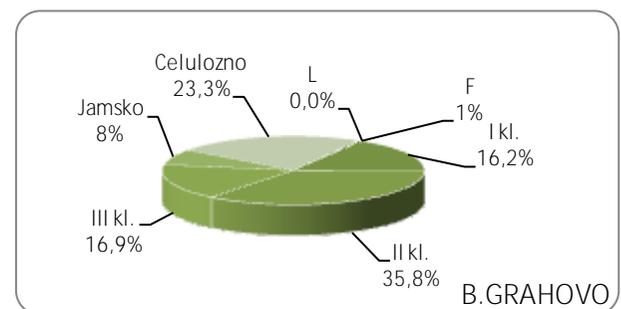
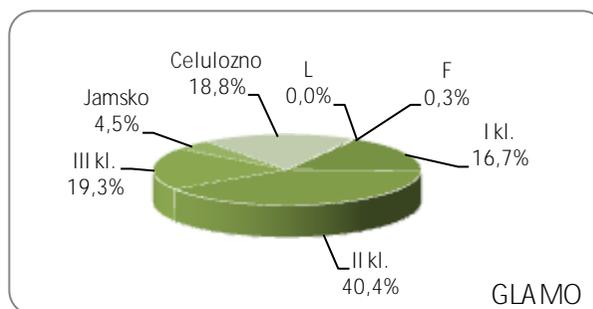
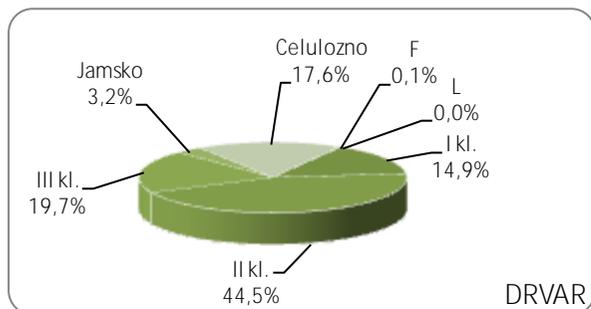
Plan proizvodnje neto mase redovna sje a (po sortimentima)

Šumarija	Sortiment	SORTIMENTI m3 (NETTO)										
		TRUPCI						Stupovi	Tanka oblovina	Celulozno "N"	Ogrijevno	UKUPNO (8+13)
		F	L	I kl.	II kl.	III kl.	Jamsko					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	11	12	13	14
DRVAR	Ukupno	1.350	0	36.423	110.472	67.203	7.107	0	0	39.468	89.736	351.759
GLAMO	Ukupno	1.956	0	58.786	143.078	80.756	15.313	0	0	63.997	76.329	440.215
B. GRAHOVO	Ukupno	1.274	0	16.741	39.298	36.926	6.647	0	0	20.741	120.225	241.852
KUPRES	Ukupno	663	0	26.207	49.456	30.183	9.959	0	0	32.835	26.911	176.214
LIVNO	Ukupno	94	0	1.985	6.198	5.263	2.527	0	0	8.998	15.782	40.847
TOMISLAVGRAD	Ukupno	212	0	7.396	15.261	9.966	6.488	0	0	13.315	18.519	71.157
UKUPNO:		5.549	0	147.538	363.763	230.297	48.041	0	0	179.354	347.502	1.322.044

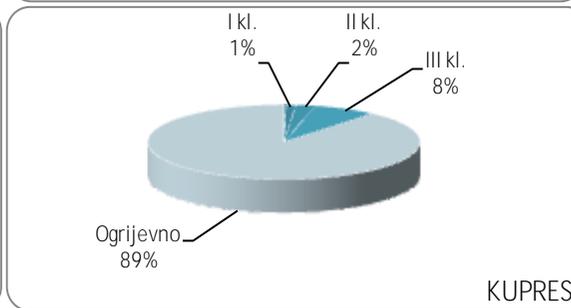
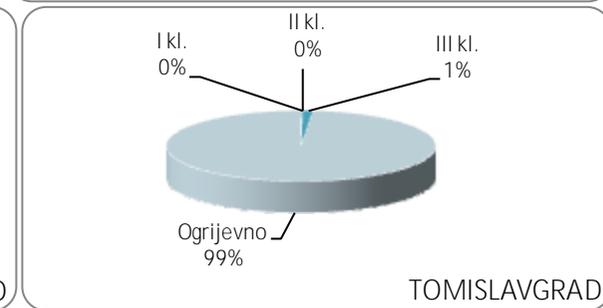
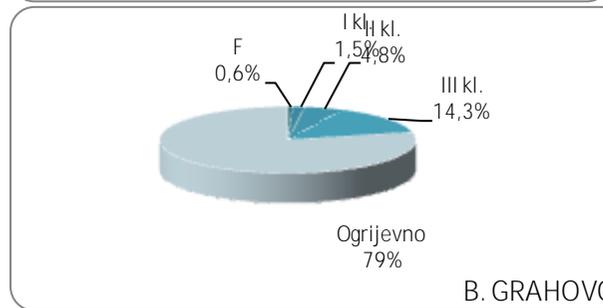
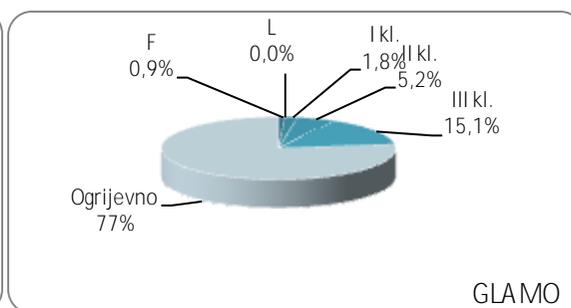
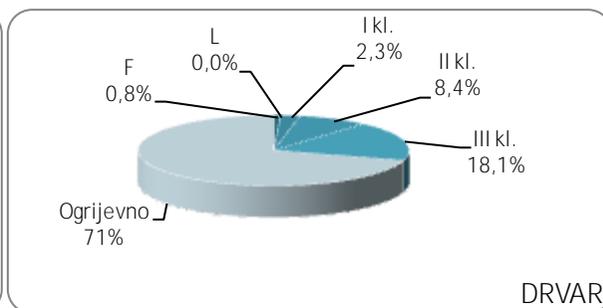
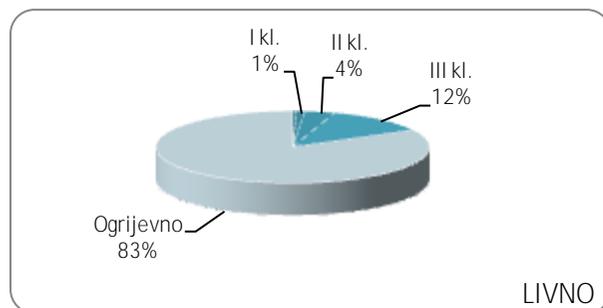
Plan proizvodnje neto etinja e redovna sje a

Šumarija	Vrsta drveta	SORTIMENTI m3 (NETTO)												
		TRUPCI						Ukupno tehnike	Stupovi	Tanka oblovina	Celulozno	Ogrijevno	Ukupno ostalo	UKUPNO (3-13)
		F	L	I kl.	II kl.	III kl.	Jamsko							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
DRVVAR	etinja e	285	0	33.471	99.810	44.109	7.107	184.782	0	0	39.468	0	39.468	224.250
GLAMO	etinja e	1.094	0	57.044	137.962	65.773	15.313	277.186	0	0	63.997	0	63.997	341.183
B. GRAHOVO	etinja e	309	0	14.405	31.894	15.080	6.647	68.335	0	0	20.741	0	20.741	89.076
KUPRES	etinja e	591	0	25.850	48.748	27.907	9.959	113.055	0	0	32.835	0	32.835	145.890
LIVNO	etinja e	12	0	1.793	5.525	2.962	2.527	12.819	0	0	8.998	0	8.998	21.817
TOMISLAVGRAD	etinja e	211	0	7.391	15.236	9.731	6.488	39.057	0	0	13.315	0	13.315	52.372
Ukupno:		2.502	0	139.954	339.175	165.562	48.041	695.234	0	0	179.354	0	179.354	874.588

Plan proizvodnje neto lista e redovna sje a

Šumarija	Vrsta drveta	SORTIMENTI m3 (NETTO)											
		TRUPCI					Ukupno tehnike	Stupovi	Tanka oblovina	Celulozno	Ogrijevno	Ukupno ostalo	UKUPNO (3-13)
		F	L	I kl.	II kl.	III kl.							
1	2	3	4	5	6	7	9	11	12	13	14		
DRVAR	Lista e	1.065	0	2.952	10.662	23.094	37.773	0	0	0	89.736	89.736	127.509
GLAMO	Lista e	862	0	1.742	5.116	14.983	22.703	0	0	0	76.329	76.329	99.032
B. GRAHOVO	Lista e	965		2.336	7.404	21.846	32.551	0	0	0	120.225	120.225	152.776
KUPRES	Lista e	72	0	357	708	2.276	3.413	0	0	0	26.911	26.911	30.324
LIVNO	Lista e	82	0	192	673	2.301	3.248	0	0	0	15.782	15.782	19.030
TOMISLAVGRAD	Lista e	1	0	5	25	235	266	0	0	0	18.519	18.519	18.785
Ukupno:		3.047	0	7.584	24.588	64.735	99.954	0	0	0	347.502	347.502	447.456

3.4. Plan prodaje

Trenutni na in prodaje

Šumsko gospodarsko društvo godišnju količinu proizvodnje tehničkog drveta prodaje u skladu sa zahtjevima tržišta, i ugovorima o prodaji drvnih sortimenata. Drvna masa se prodaje na šumskom putu ili na panju. Do 90% drvnih sortimenata planira se prodati putem jednogodišnjih i višegodišnjih kupoprodajnih ugovora, a putem licitacije do 10%.

Društvo prodaje drvene sortimente na slijedeće načine:

- ugovorima o kupoprodaji drvnih sortimenata sukcesivnom isporukom sa rokom plaćanja do 12 mjeseci njih rata ili rokom plaćanja od 45 dana od dana otpreme (paritet stovarišta drvnih sortimenata na šumskoj cesti i/ili na panju)
- Ugovorima o kupoprodaji drvnih sortimenata sukcesivnom isporukom nakon avansne uplate po predračunu
- licitacijom (sa stovarišta na šumskoj cesti i panju)
- u maloprodaji za potrebe stanovništva

Cijene drva su sadržane u važećem cjeniku šumskih proizvoda Društva.

Nadzorni odbor Društva usvojio je Odluku o posebnim uvjetima i procedurama prodaje drvnih sortimenata u 2015., a isti kriteriji će biti podloga za raspodjelu drvnih sortimenata za sklapanje jednogodišnjih i višegodišnjih ugovora na nivou poduzeća za 2016. god. Doneseni kriteriji za rasporedu količina po kupcima, drvoprerađivačima, su:

- Instalirani kapacitet proreza pilane
- Broj uposlenih-prosjek broj uposlenih tijekom protekle godine
- Stupanj finalizacije proizvodnje
- Dosadašnja uspješna poslovna suradnja
- Regulirane obveze za preuzete drvene sortimente iz prethodne godine
- Godišnji prorez drvnih sortimenata iz prethodne godine

Planirani razvoj prodaje

- Poticanje finalne proizvodnje
- Približiti se tržišnom principu prodaje kako bi se omogućila veća dobit poduzeća i ostvarenje efikasnosti i efektivnosti poslovanja.
- Omogućiti kvalitetnu prodaju drvnih sortimenata putem licitacije i omogućiti svim kupcima jednake kriterije kupnje drvnih sortimenata

Omogućavanje od planiranog sistema prodaje

Novi sistem prodaje omogućiti će:

- veću transparentnost u prodaji
- povećanje prihoda od prodaje drvnih sortimenata
- povećanje transparentnosti kod klasiranja drvnih sortimenata
- odvajanje trupaca visoke vrijednosti i njihova prodaja po stvarnim tržišnim vrijednostima
- reviziju cijena cjenika u skladu sa tržišnim trendom

Ovakav način prodaje omogućiti će brži institucionalni razvoj te poboljšanje ekonomičnosti i profitabilnosti Društva.

3.5. Plan deminiranja i održavanja puteva

U cilju izgradnje pristupa svim šumskim površinama, radi neometanog gospodarenja šumama potrebno je postupno i u kontinuitetu održavati i vršiti rekonstrukciju šumskih prometnica, te vršiti postupno uklanjanje minskih polja. U razdoblju od 2016.-2018. godini nova sredstva namijenjena za deminiranje planirana su na direkciji (nakon utvrđenih prioriteta područja za deminiranje ista će biti raspoređena po organizacijskim jedinicama). Uprava društva će nakon prispjelih projekata i zapisnika minskih polja kao i drvene mase u pojedinim odjelima odrediti prioritet deminiranja. U procesu deminiranja odjela naglasak je na aktivnosti izviđanja sumnjivih površina, koji sa manjim finansijskim ulaganjima može donijeti značajne koristi za Društvo.

U tu svrhu trogodišnjim planom je predviđeno deminirati 235.000,00 m² a predviđena sredstva će ovisiti o metodama (načinima) deminiranja i biti će evidentirana u godišnjim planovima poslovanja. Sredstva će se raspoređivati u skladu sa potrebama i prioritetima sigurnosti i održivosti (trajnosti) gospodarenja Društva. Ukoliko se osiguraju sredstva iz drugih izvora financiranja, povedati će se i površina za deminiranje. Pored deminiranja planira se u narednoj godini održavanje cca 487,00 km šumskih puteva, te održavanje i izrada šumskih vlaka 210,70 km., održavanje protupožarnih puteva, vlaka, prosjeka cca 85,50 km, te nabava treseta i tampona za nasipanje puteva u količini od 28.740 m³.

POSLOVNA JEDINICA	Deminiranja m ²	Trošak nabave treseta i izrada tampon. za nasip m ³	Održavanje puteva km	Održavanje protu. požarni puteva, vlaka prosj.	IZRADA VLAKA km
DRVAR	0.000	0,00	150.00	0,00	15.00
GLAMO	50.000	21.000	159.00	0,00	34,60
GRAHOVO	35.000	0	108.00	36,00	54.00
KUPRES	65.000	7.500	30.00	0,00	49,50
LIVNO	40.000	0	20.00	25,00	20,00
TOMISLAVGRAD	45.000	0	20.80	24,50	22,00
RASADNIK	0.000	240	0.00	0,00	0.00
UKUPNO:	235.000	28.740,00	487,80	85,50	210,70

FINANCIJSKI PLAN POSLOVANJA

2016 - 2018

4. Financijski plan

Podaci za izradu financijskog plana uzimaju se temeljem: podataka dobivenih od Šumarija i Rasadnika Pržine, važećeg cjenika drvnih sortimenata, procjena pojedinih službi, zakonskih normi, itd.
Financijski plan obuhvata:

- Plan ukupnih prihoda
- Plan prihoda po šumarijama
- Plan prihoda po sortimentima – etinja e redovna sje a
- Plan prihoda po sortimentima – lista e redovna sje a
- Plan prihoda po sortimentima – etinja e sumnjive površine
- Plan prihoda po sortimentima – lista e sumnjive površine
- Plan prihoda od lova
- Plan ulaganja u stalna sredstva.
- Plan ulaganja u stalna sredstva po organizacijskim jedinicama
- Plan troškova šumsko uzgojnih radova
- Plan troškova zaštite šuma
- Plan ukupnih rashoda
- Plan dobiti
- Plan sredstava za jednostavnu i proširenu biološku reprodukciju šuma

U plan prihoda od drva prikazan je prihod po sortimentima i to prihod od prodaje drvnih sortimenata na tvrdom putu i prodajom drvnih sortimenata na panju. Plan troškova sje e, izvla enja i prijevoza drvnih sortimenata, kao i plan troškova deminiranja i održavanja putova sadržan je u istim tabelama u Planu proizvodnje. U plansku cijenu sje e i izvla enja, te cijene trupaca nije ura unat PDV. U planu za 2016.-2018. godinu u tablicama plana prihoda, prihodi su razvrstani na prihode iz redovne sje e po šumarijama, te je u zbirnoj tablici od ukupnog prihoda drva umanjen prihod drva za 9% na panju u skladu sa Zakonom o šumama HBŽ. (izdvajanje naknade za šume)

Plan ukupnih prihoda predstavlja umnožak planirane proizvodnje i važeće cijene drvnih sortimenata, dok ostali izvori prihoda imaju manji udio u planiranju ukupnog prihoda. Planirani ukupan prihod prikazan je po slijedećim kriterijima:

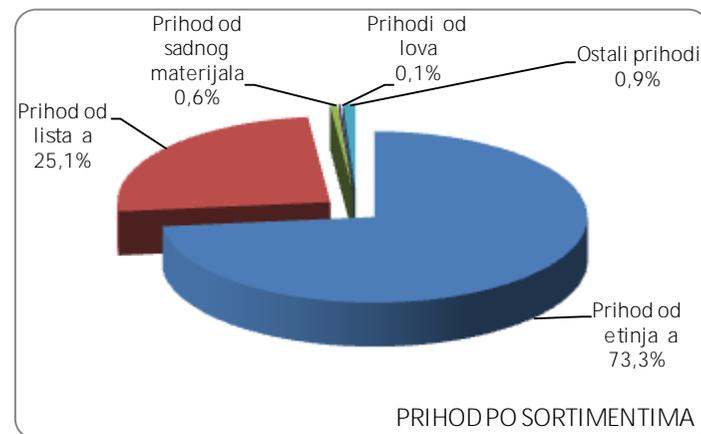
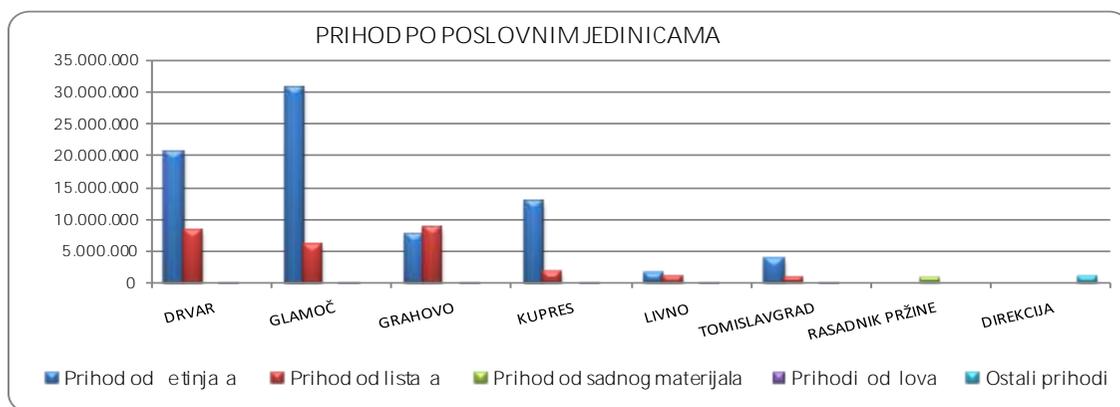
- Prema mjestu ostvarenja – Šumariji odnosno organizacijskoj jedinici
- Prema vrsti drvnih sortimenata

Plan ulaganja u stalna sredstva (investicije) prikazan je za svaku organizacijsku jedinicu posebno. Razlog ovakvog prikazivanja leži u specifičnosti svake od organizacijskih jedinica te se kompletna ulaganja u stalna sredstva ne mogu svrstati po grupama radi njihove različitosti. Planirane investicije prikazane su po Šumarijama u pripadajućim tablicama.

Tabela ukupnih troškova sadržava: troškove sje e, izvla enja i prijevoza, troškove šumsko uzgojnih radova, troškove zaštite šuma, troškove deminiranja i održavanja putova i vlaka, troškove bruto plada, rezerviranja uskla ena sa meunarodnim računovodstvenim standardima (rezerviranja, nepredvidive obveze i nepredvidiva imovina) uskla ena sa Zakonom o porezu na dobit I. 12. priznavanje rezerviranja i I.14. rashodi nastali po osnovi otpisa sumnjivih i spornih potraživanja, troškove amortizacije, šumskih doprinosa i ostale troškove.

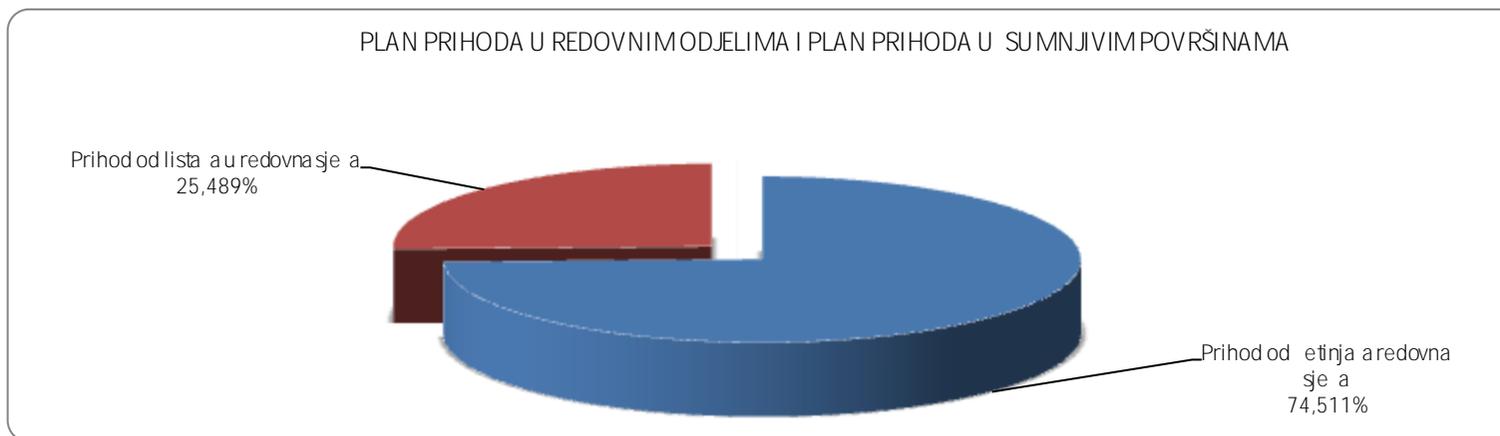
4.1. Plan ukupnih prihoda

Poslovna jedinica	Prihod od etinja a	Prihod od lista a	Ukupni prihod drva umanjen za 9% od prihoda na panju	Prihod od sadnog materijala	Prihodi od lova	Ostali prihodi	Sveukupan prihod
DRVAR	20.584.419,00	8.063.022,00	26.508.862,80	0,00	23.250,00	0,00	26.532.112,80
GLAMO	30.680.457,00	5.903.799,00	33.772.634,49	0,00	31.400,00	0,00	33.804.034,49
GRAHOVO	7.670.482,88	8.626.245,00	15.117.539,42	0,00	10.600,00	0,00	15.128.139,42
KUPRES	12.849.889,25	1.723.246,40	13.475.440,66	0,00	45.350,00	0,00	13.520.790,66
LIVNO	1.454.055,25	1.146.458,00	2.414.215,77	0,00	10.550,00	0,00	2.424.765,77
TOMISLAVGRAD	3.678.779,75	849.226,00	4.138.168,86	0,00	27.050,00	0,00	4.165.218,86
RASADNIK PRŽINE	0,00	0,00	0,00	633.670,00	0,00	0,00	633.670,00
DIREKCIJA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	990.000,00	990.000,00
UKUPNO:	76.918.083,13	26.311.996,40	95.426.862,00	633.670,00	148.200,00	990.000,00	97.198.732,00

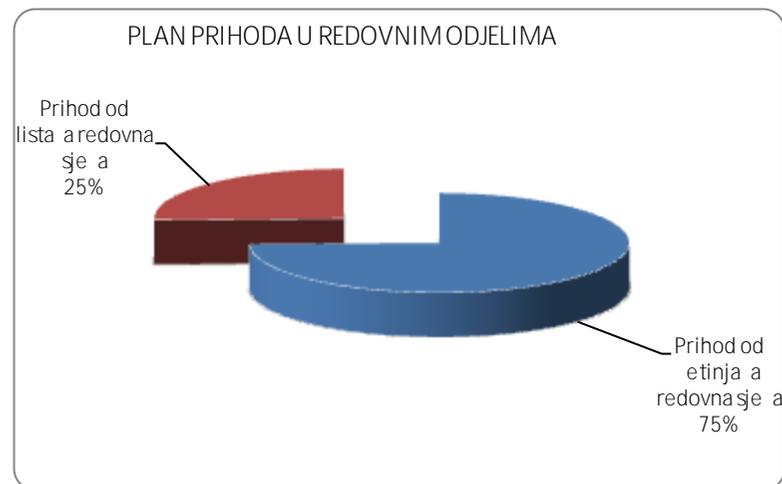
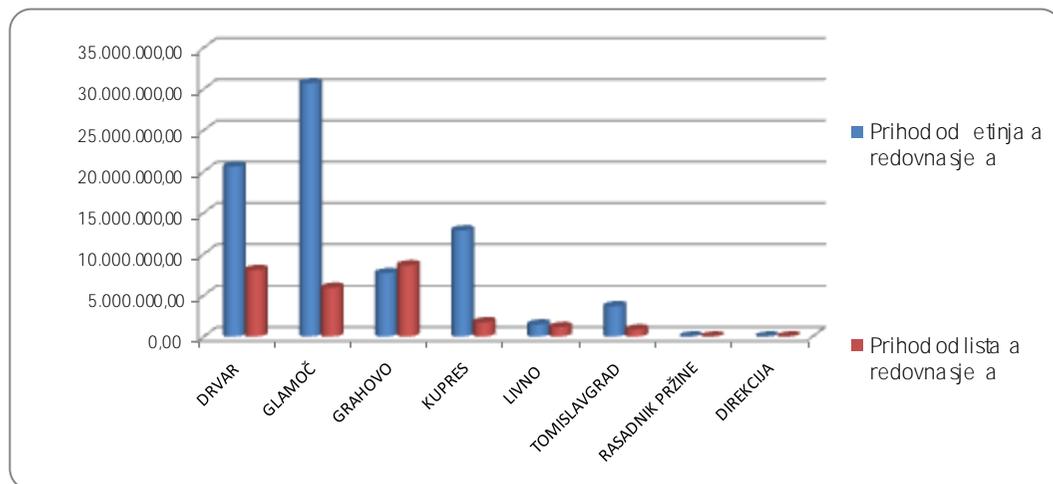
4.2. Plan ukupnih prihoda od drva redovna sje a i sje a u sumnjivim površinama

Poslovna jedinica	PLAN PRIHODA U REDOVNIM ODJELIMA		PLAN PRIHODA U SUMNJIVIM POVRŠINAMA		Ukupan prihod od drva	Ukupan prihod minus (-) 9% od prihoda na panju	Stvarni ukupni prihod od drva
	Prihod od etinja a redovna sje a	Prihod od lista a u redovna sje a	Prihod od etinja a u sumnjivim površinama	Prihod od lista a u sumnjivim površinama			
DRVAR	20.584.419,00	8.063.022,00	0,00	0,00	28.647.441,00	2.138.578,20	26.508.862,80
GLAMO	30.680.457,00	5.903.799,00	0,00	0,00	36.584.256,00	2.811.621,51	33.772.634,49
GRAHOVO	7.670.482,88	8.626.245,00	0,00	0,00	16.296.727,88	1.179.188,46	15.117.539,42
KUPRES	12.849.889,25	1.723.246,40	0,00	0,00	14.573.135,65	1.097.694,99	13.475.440,66
LIVNO	1.454.055,25	1.146.458,00	0,00	0,00	2.600.513,25	186.297,48	2.414.215,77
TOMISLAVGRAD	3.678.779,75	849.226,00	0,00	0,00	4.528.005,75	389.836,89	4.138.168,86
RASADNIK PRŽINE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
DIREKCIJA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO:	76.918.083,13	26.311.996,40	0,00	0,00	103.230.079,53	7.803.217,53	95.426.862,00

4.3. Plan ukupnih prihoda od drva redovna sjeća

Poslovna jedinica	PLAN PRIHODA U REDOVNIM ODJELIMA		Sveukupan prihod od drva u redovnoj sjeći
	Prihod od etinja a redovna sjeća	Prihod od lista a redovna sjeća	
DRVAR	20.584.419,00	8.063.022,00	28.647.441,00
GLAMO	30.680.457,00	5.903.799,00	36.584.256,00
GRAHOVO	7.670.482,88	8.626.245,00	16.296.727,88
KUPRES	12.849.889,25	1.723.246,40	14.573.135,65
LIVNO	1.454.055,25	1.146.458,00	2.600.513,25
TOMISLAVGRAD	3.678.779,75	849.226,00	4.528.005,75
RASADNIK PRŽINE	0,00	0,00	0,00
DIREKCIJA	0,00	0,00	0,00
UKUPNO:	76.918.083,13	26.311.996,40	103.230.079,53

Plan prihoda od drveta, ŠGD Hercegbosanske šume

PRIHODI OD PRODAJE NA TVRDOM PUTU																	
SORTIMENT	VRSTA DRVETA, KOLI INA m ³ (netto), VRIJEDNOST																
	Jela i smreka		Bijeli i crni bor		Ostale etinja e		Bukva		Hrast		Plemeniti lišćari		Ostali lišćari		UKUPNO		
	m ³	KM	m ³	KM	m ³	KM	m ³	KM	m ³	KM	m ³	KM	m ³	KM	m ³	KM	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Trupci F	1.298	214.236	94	14.130	0	0	210	1.890	396.879	0	0	0	0	0	0	3.283	625.245
Trupci L	0	0	0	0	0	0	163	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pilanski I kl.	73.053	9.642.950	2.154	193.856	0	0	118	4.772	563.096	0	0	0	0	0	0	79.979	10.399.901
Pilanski II kl.	173.499	19.778.909	6.561	459.270	0	0	101	15.315	1.546.835	0	0	0	0	0	0	195.375	21.785.014
Pilanski III kl.	81.328	7.888.860	7.090	354.475	0	0	81	40.765	3.301.949	0	0	0	0	0	0	129.183	11.545.283
Stupovi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jamsko	23.109	1.478.957	5.556	250.013	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28.665	1.728.970
Tanka oblovina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celulozno	153.117	7.196.499	16.260	658.540	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	169.377	7.855.039
Ogrijevno	0	0	0	0	0	0	54	299.272	16.160.686	0	0	0	0	300	15.000	299.572	16.175.686
UKUPNO:	505.404	46.200.410	37.715	1.930.284	0	0		362.014	21.969.445	0	0	0	0	300	15.000	905.433	70.115.139

PRIHODI OD PRODAJE NA PANJU																	
SORTIMENT	VRSTA DRVETA, KOLI INA m ³ (netto), VRIJEDNOST																
	Jela i smreka		Bijeli i crni bor		Ostale etinja e		Bukva		Hrast		Plemeniti lišćari		Ostali lišćari		UKUPNO		
	m ³	KM	m ³	KM	m ³	KM	m ³	KM	m ³	KM	m ³	KM	m ³	KM	m ³	KM	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Trupci F	1.060	153.642	50	6.474	0	0	190	1.157	219.792	0	0	0	0	0	0	2.266	379.908
Trupci L	0	0	0	0	0	0	143	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pilanski I kl.	63.435	7.104.759	1.312	91.844	0	0	98	2.812	275.576	0	0	0	0	0	0	67.559	7.472.179
Pilanski II kl.	154.653	14.537.363	4.462	223.100	0	0	81	9.273	751.097	0	0	0	0	0	0	168.388	15.511.560
Pilanski III kl.	72.094	5.551.203	5.051	151.515	0	0	61	23.969	1.462.121	0	0	0	0	0	0	101.113	7.164.840
Stupovi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jamsko	14.923	656.625	4.453	111.329	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19.376	767.954
Tanka oblovina	0	0	0	0	0	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celulozno	0	0	9.977	199.535	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9.977	199.535
Ogrijevno	0	0	0	0	0	0	34	46.746	1.589.365	0	0	0	0	1.184	29.600	47.930	1.618.965
UKUPNO:	306.165	28.003.593	25.304	783.796	0	0		83.957	4.297.951	0	0	0	0	1.184	29.600	416.610	33.114.940

4.5. Ukupni prihodi na panju

Ukupni prihodi drvnih sortimenata etinja a i lista a na panju

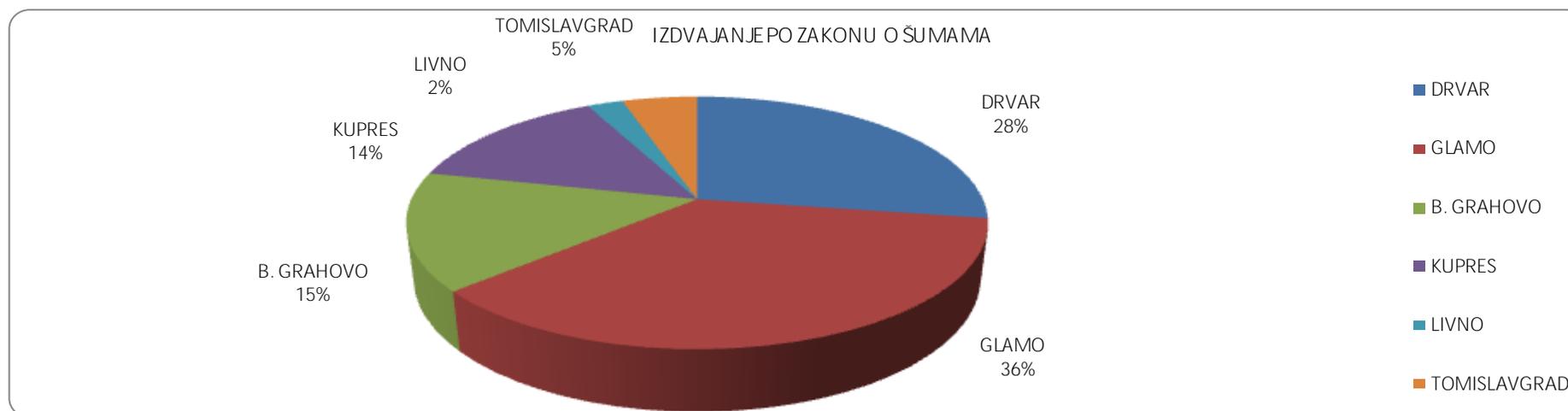
Šumarija	PRIHOD NA PANJU																Ukupno m3	UKUPNO KM
	DRVNI SORTIMENTI ETINJA A																	
	F		I kl.		II kl.		III kl.		Jamsko		Stupovi		Tanka oblovina		Celulozno			
1	m3	KM	m3	KM	m3	KM	m3	KM	m3	KM	m3	KM	m3	KM	m3	KM		14
Drvar	285	41.325	33.471	3.748.752	99.810	9.382.140	44.109	3.396.393	7.107	312.708	0	0	0	0	39.468	1.065.636	224.250	17.946.954
Glamo	1.094	158.630	57.044	6.388.928	137.962	12.968.428	65.773	5.064.521	15.313	673.772	0	0	0	0	63.997	1.727.919	341.183	26.982.198
Grahovo	309	44.805	14.405	1.613.360	31.894	2.998.036	15.080	1.161.160	6.647	292.468	0	0	0	0	20.741	560.007	89.076	6.669.836
Kupres	591	85.695	25.850	2.895.200	48.748	4.582.312	27.907	2.148.839	9.959	438.196	0	0	0	0	32.835	886.545	145.890	11.036.787
Livno	12	1.740	1.793	200.816	5.525	519.350	2.962	228.074	2.527	111.188	0	0	0	0	8.998	242.946	21.817	1.304.114
Tomislavgrad	211	30.595	7.391	827.792	15.236	1.432.184	9.731	749.287	6.488	285.472	0	0	0	0	13.315	359.505	52.372	3.684.835
Ukupno:	2.502	362.790	139.954	15.674.848	339.175	31.882.450	165.562	12.748.274	48.041	2.113.804	0	0	0	0	179.354	4.842.558	874.588	67.624.724

Šumarija	PRIHOD NA PANJU																Ukupno m3	UKUPNO KM
	DRVNI SORTIMENTI LISTA A																	
	F		L		I kl.		II kl.		III kl.		Tank.obl.		sje anica		Ogrjev			
1	m3	KM	m3	KM	m3	KM	m3	KM	m3	KM	m3	KM	m3	KM	m3	KM	m3	KM
Drvar	1.065	202.350	0	0	2.952	289.296	10.662	863.622	23.094	1.408.734	0	0	0	0	89.736	3.051.024	127.509	5.815.026
Glamo	862	163.780	0	0	1.742	170.716	5.116	414.396	14.983	913.963	0	0	0	0	76.329	2.595.186	99.032	4.258.041
Grahovo	965	183.350	0	0	2.336	228.928	7.404	599.724	21.846	1.332.606	0	0	0	0	120.225	4.087.650	152.776	6.432.258
Kupres	72	13.680	0	0	357	34.986	708	57.348	2.276	138.836	0	0	0	0	26.911	914.974	30.324	1.159.824
Livno	82	15.580	0	0	192	18.816	673	54.513	2.301	140.361	0	0	0	0	15.782	536.588	19.030	765.858
Tomislavgrad	1	190	0	0	5	490	25	2.025	235	14.335	0	0	0	0	18.519	629.646	18.785	646.686
Ukupno:	3.047	578.930	0	0	7.584	743.232	24.588	1.991.628	64.735	3.948.835	0	0	0	0	347.502	11.815.068	447.456	19.077.693

4.6. Izdvajanja po Zakonu o šumama HBŽ-e

Prihod na panju i izdvajanje 9% po zakonu o šumama HBŽ

Šumarija	Prihod od letinja a na panju	Prihod od Lista a na panju	Ukupni prihod na panju	Izdvajanja po zakonu hbž-e o šumama 9%
1	2	3	4	5
DRVAR	17.946.954	5.815.026	23.761.980	2.138.578,20
GLAMO	26.982.198	4.258.041	31.240.239	2.811.621,51
B. GRAHOVO	6.669.836	6.432.258	13.102.094	1.179.188,46
KUPRES	11.036.787	1.159.824	12.196.611	1.097.694,99
LIVNO	1.304.114	765.858	2.069.972	186.297,48
TOMISLAVGRAD	3.684.835	646.686	4.331.521	389.836,89
Ukupno:	67.624.724,00	19.077.693,00	86.702.417,00	7.803.217,53

4.7. Plan prihoda od lova

Plan prihoda gospodarenja lovištima

Poslovna jedinica	prihodi od izlazne dozvole	Prihodi od odstrela MEDVJEDA	Prihodi od odstrela VUKA	Prihodi od odstrela VEPRA	Prihodi od odstrela TETRIJEBA	UKUPNI PRIHOD
DRVAR	750,00	8.300,00	1.000,00	3.200,00	10.000,00	23.250,00
GLAMO	900,00	16.600,00	4.000,00	2.400,00	7.500,00	31.400,00
GRAHOVO	900,00	0,00	4.000,00	3.200,00	2.500,00	10.600,00
KUPRES	750,00	24.900,00	4.000,00	3.200,00	12.500,00	45.350,00
LIVNO	450,00	0,00	1.000,00	1.600,00	7.500,00	10.550,00
TOMISLAVGRAD	750,00	16.600,00	4.000,00	3.200,00	2.500,00	27.050,00
UKUPNO:	4.500,00	66.400,00	18.000,00	16.800,00	42.500,00	148.200,00

Izlovljavanje divlja i iz lovišta odnosi se na godišnji plan gospodarenja koji odgovara brojnom stanju jedne populacije i o uvanju te vrste, vedim zahvatom za izlovljavanjem divlja i nije se smjelo idi . Plan prihoda od lova je baziran na temelju mogudnosti u lovištima našeg šumsko gospodarskog podru ja . Pošto je donesen Federalni zakon o lovu i pod zakonski akti a u procesu je donošenje županijski akti kojim de se omoguditi kontinuirano gospodarenjem lovištem. Sve ovo su bilo nužni preduvjeti da bi se moglo planski djelovati i pokrenuti Lovno gospodarenje. Pored ovih prepreka poseban problem ini nepotpisana konvencija o zaštiti ugroženih vrsta divlja i i tim je neprihvatljiva prepreka za dobivanje izvozne dozvole tzv. "CITESA" za izvoz trofeja u zemlje EU-e. U narednom periodu (godinu dana) ako se ne otkloni ova prepreka funkcioniranje Lovnog gospodarstva je upitno za BiH, a time i ostvarenje našeg trogodišnjeg plana.

PLAN ULAGANJA
2016 - 2018

5. Plan ulaganja

Plan ulaganja u osnovna sredstva i opremu rezultat je zbira pojedina nih planova organizacijskih jedinica i projekcije razvoja menadžmenta svake od njih. Gospodarenje šumama i šumskim zemljištem zahtjeva kontinuirano ulaganje s naglaskom na komunikacijsku infrastrukturu.

O kvalitetnoj infrastrukturi ovisi povezanost i prohodnost odjela, organizacijskih jedinica, zaštita šuma i šumskog zemljišta te svih poslovnih aktivnosti vezanih za proizvodnju drvnih sortimenata.

Planom ulaganja u izgradnju šumskih putova – sekundarno, dopunske mreže na in da se iskoriste postojeće trase starih pruga koje nisu prilagođene za kamionski transport, ali i izgradnja novih krakih dijelova putova koji će poboljšati mrežu te znatno popraviti otvorenost šuma i smanjiti destinaciju privlačenja. Pored izgradnje šumskih putova nužno je održati i dopuniti mrežu vlaka na površinama na kojima će biti realiziran etat u visokim šumama. Planom ulaganja u šumske putove, vlake, te rekonstrukcija šumskih putova bitno će olakšati komunikaciju, transport i izvlačenje drvnih sortimenata.

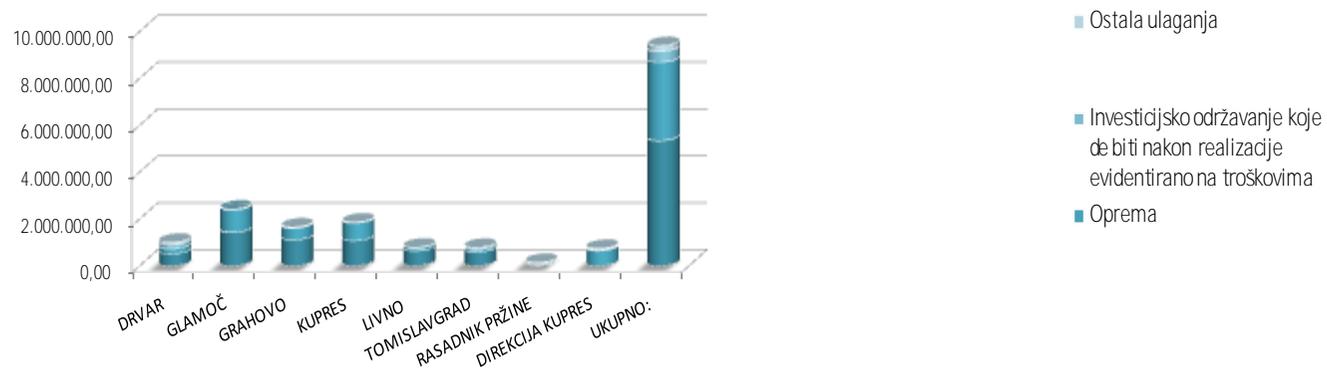
Troškovi održavanja putova nalaze se u tablici troškova održavanja, a naturalno su radi preglednosti svih planiranih radova prikazani i u tablicama ulaganja u infrastrukturu. Kod pojedinih šumarija npr. šumarija Kupres održavanje će se obavljati u vlastitoj režiji (strojevi i radna snaga šumarije), tako da su u prikazu navedene samo naturalne vrijednosti. Po šumarijama u tablici troškova održavanja izdvojeni su troškovi održavanja protupožarnih putova i vlaka. Razlog tomu su znatno manji zahvati jer je riječ o dionicama koje je potrebno doraditi, o istiti, sa manjim ulaganjem u materijal i radne sate strojeva. Za jedini ne troškove primijenjene su prosječne ostvarene cijene na natječajima u tekućoj godini poslovanja.

Ulaganja u objekte vršit će se u skladu sa projektnom dokumentacijom i provedbom javne nabave za iste, a detaljan opis i specifikacija opreme nalazit će se u planu javnih nabava za svaku poslovnu godinu pojedinačno. Usvajanje plana javnih nabava regulirano je Zakonom o javnim nabavama (Sl.Glasnik BiH, broj 39/14), čl. 17., tako da je Društvo je obavezno izraditi i objaviti plan javne nabave najkasnije u roku od 60 dana od dana usvajanja financijskog plana.

Ulaganja u opremu (računala, software i sl.) i kontinuirano praćenje informacijskih dostignuća neophodna su za kvalitetnu informacijsku infrastrukturu Društva i temelj obrade i prijenosa svih informacija kako u svakoj pojedinoj organizacijskoj jedinici tako i na nivou Društva.

5.1. Plan ulaganja u stalna sredstva i opremu

Poslovna jedinica	Građevinski objekti	Oprema	Investicijsko održavanje koje će biti nakon realizacije evidentirano na troškovima	Ostala ulaganja	Ukupno
DRVAR	516.000,00	205.550,00	180.072,00	100.850,00	1.002.472,00
GLAMO	1.428.600,00	958.300,00	31.404,00	0,00	2.418.304,00
GRAHOVO	1.106.994,00	501.000,00	36.080,00	9.660,00	1.653.734,00
KUPRES	1.071.500,00	757.000,00	7.960,00	27.100,00	1.863.560,00
LIVNO	635.100,00	128.400,00	10.696,00	14.670,00	788.866,00
TOMISLAVGRAD	583.450,00	115.400,00	73.412,00	9.830,00	782.092,00
RASADNIK PRŽINE	0,00	36.500,00	77.136,00	30.000,00	143.636,00
DIREKCIJA KUPRES	0,00	645.100,00	44.752,00	50.650,00	740.502,00
UKUPNO:	5.341.644,00	3.347.250,00	461.512,00	242.760,00	9.393.166,00

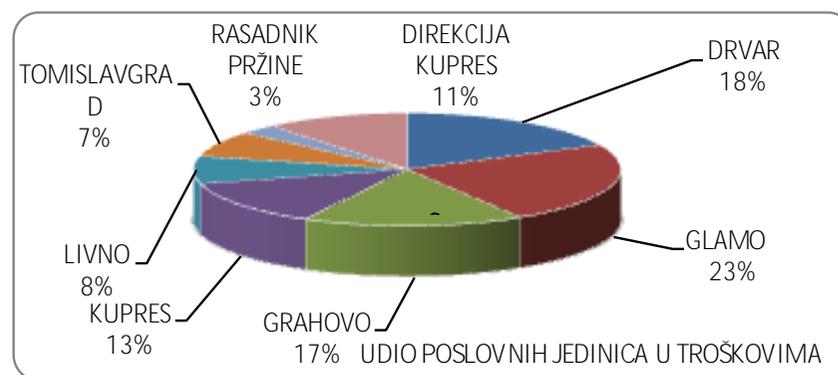
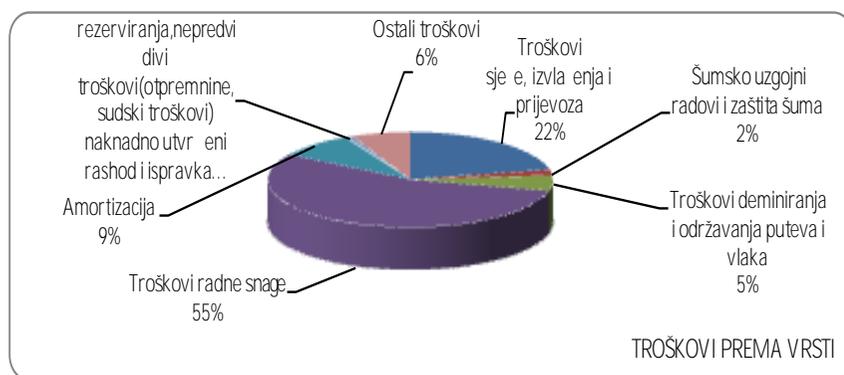

PLAN TROŠKOVA
2016-2018

6. Plan troškova

6.1. Plan ukupnih troškova

Poslovna jedinica	Troškovi sje e, izvla enja i prijevoza	Šumsko uzgojni radovi i zaštita šuma	Troškovi deminiranja i održavanja puteva i vlaka	Troškovi radne snage	Amortizacija	Troškovi lova	rezerviranja, nepredvidivi troškovi (otpremnine, sudski troškovi) naknadno utvr eni rashod i ispravka verjednosti sumnjivih i spornih potraživanja	Ostali troškovi	UKUPNO:
DRVAR	5.374.007,10	133.500,00	843.000,00	8.364.319,00	980.862,00	12.600,00	10.200,00	944.013,00	16.662.501,10
GLAMO	6.307.525,40	476.790,00	1.331.720,00	10.108.207,00	2.193.681,00	18.900,00	30.600,00	1.178.208,00	21.645.631,40
GRAHOVO	3.734.830,00	281.214,00	1.117.100,00	7.036.591,00	2.505.939,00	15.750,00	5.100,00	885.231,00	15.581.755,00
KUPRES	2.812.276,94	166.050,00	729.650,00	6.907.128,00	656.946,00	15.750,00	45.900,00	728.202,00	12.061.902,94
LIVNO	796.313,60	299.825,00	419.500,00	4.141.457,00	908.250,00	9.300,00	5.100,00	720.942,00	7.300.687,60
TOMISLAVGRAD	1.164.573,40	463.536,00	411.370,00	3.768.706,00	465.684,00	9.300,00	5.100,00	692.940,00	6.981.209,40
RASADNIK PRŽINE	0,00	0,00	14.400,00	2.352.282,00	73.524,00	0,00	5.100,00	177.834,00	2.623.140,00
DIREKCIJA KUPRES	0,00	0,00	0,00	8.450.237,00	297.114,00	0,00	605.100,00	883.791,00	10.236.242,00
UKUPNO:	20.189.526,44	1.820.915,00	4.866.740,00	51.128.927,00	8.082.000,00	81.600,00	712.200,00	6.211.161,00	93.093.069,44

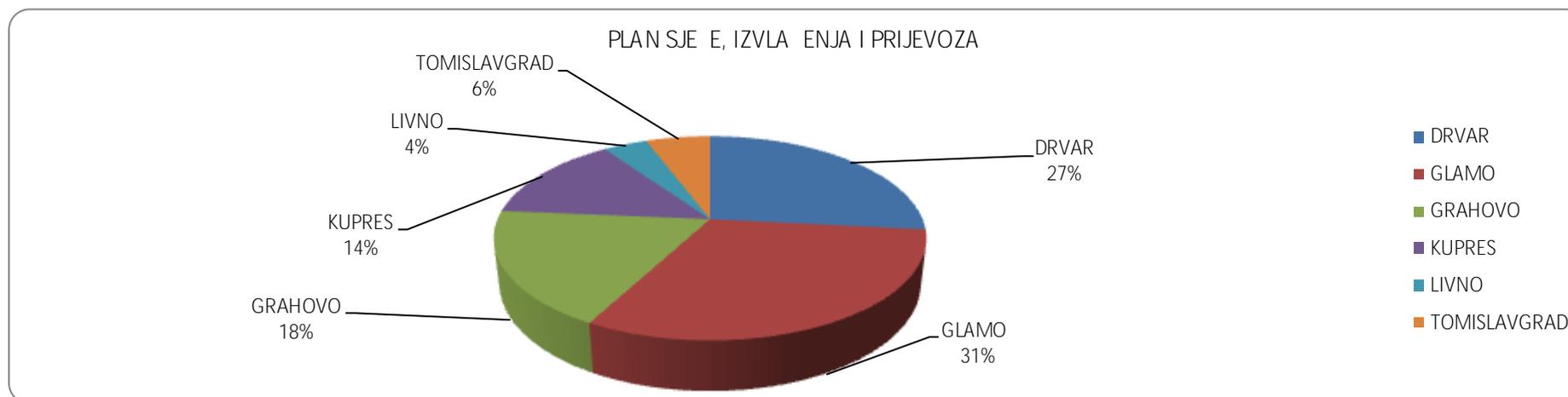

6.2. Plan troškova sje e i izvla enja

Plan sje e, izvla enja i prijevoza drvnih sortimenata sa pripadajućim troškovima

Poslovna jedinica	SJE A	Cijena	Ukupno KM	IZVLA ENJE	Cijena	Ukupno KM	PRIJEVOZ	Cijena	Ukupno KM	Sveukupno
DRVAR	244.273,05	6,00	1.465.638,30	244.273,05	16,00	3.908.368,80	0,00		0,00	5.374.007,10
GLAMO	286.705,70	6,00	1.720.234,20	286.705,70	16,00	4.587.291,20	0,00		0,00	6.307.525,40
GRAHOVO	169.765,00	6,00	1.018.590,00	169.765,00	16,00	2.716.240,00	0,00		0,00	3.734.830,00
KUPRES	127.830,77	6,00	766.984,62	127.830,77	16,00	2.045.292,32	0,00		0,00	2.812.276,94
LIVNO	33.468,80	6,00	200.812,80	33.468,80	16,00	535.500,80	3.000,00	20,00	60.000,00	796.313,60
TOMISLAVGRAD	43.389,70	6,00	260.338,20	43.389,70	16,00	694.235,20	7.500,00	28,00	210.000,00	1.164.573,40
UKUPNO:	905.433,02		5.432.598,12	905.433,02		14.486.928,32	10.500,00		270.000,00	20.189.526,44

U cijenu sje e i izvla enja nije ura unat PDV (porez na dodanu vrjednost)

6.3. Plan troškova deminiranja i održavanja putova

Plan deminiranja i održavanja vlaka i puteva sa troškovima

Poslovna jedinica	Deminiranje			Troškovi nabave treseta za rasadnik i troškovi izrade tampona za nasip			Održavanje puteva			Održavanje protupožarnih putova, prosjeka i rekonstrukcija vlaka			Izgradnja Novih Vlaka			Sveukupno KM
	m2	cijena	UKUPNO KM	t	cijena	ukupno KM	km	cijena	KM	km	cijena	KM	km	cijena	KM	
DRVAR	0	2,5	0,00	0	8,50	0,00	150,00	4.900	735.000,00	0,00	3.100	0,00	15,00	7.200	108.000,00	843.000,00
GLAMO	50.000	2,5	125.000,00	21.000	8,50	178.500,00	159,00	4.900	779.100,00	0,00	3.100	0,00	34,60	7.200	249.120,00	1.331.720,00
GRAHOVO	35.000	2,5	87.500,00	0	8,50	0,00	108,00	4.900	529.200,00	36,00	3.100	111.600,00	54,00	7.200	388.800,00	1.117.100,00
KUPRES	65.000	2,5	162.500,00	7.500	8,50	63.750,00	30,00	4.900	147.000,00	0,00	3.100	0,00	49,50	7.200	356.400,00	729.650,00
LIVNO	40.000	2,5	100.000,00	0	8,50	0,00	20,00	4.900	98.000,00	25,00	3.100	77.500,00	20,00	7.200	144.000,00	419.500,00
TOMISLAVGRAD	45.000	2,5	112.500,00	0	8,50	0,00	20,80	4.900	101.920,00	24,50	3.100	75.950,00	22,00	5.500	121.000,00	411.370,00
RASADNIK PRŽINE	0	2,5	0,00	240	60,00	14.400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0,00	14.400,00
DIREKCIJA		0	0,00	0		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00
UKUPNO:	235.000		587.500,00	28.740,00		256.650,00	487,80		2.390.220,00	85,50		265.050,00	195,10		1.367.320,00	4.866.740,00

Plan deminiranja za 2016-2018 godinu nije planiran po organizacijskim jedinicama, već je planirano izdvajanje određene sume novca na direkciju gdje bi Uprava društva odredila prioritete deminiranja na osnovu projekata minskih polja svake šumarije i sjeive mase u pojedinim odjelima. Pored deminiranja naglasak će biti na aktivnostima izviđanja sumnjivih površina gdje će se uz manja financijska ulaganja postići veće koristi za Društvo. Aktivnosti izviđanja vršit će se u skladu sa procjenom o prioritarnim područjima. U svezi troškova investicijskog održavanja i to za poslove dobivanja tampona za nasipanje predviđamo dvije mogućnosti: miniranje tampona i mogućnost angažiranja stroja za mljevenje kamena, ovisno o ekonomskoj isplativosti jedne ili druge mogućnosti.

6.4. Plan troškova šumsko-uzgojnih radova

Poslovna jedinica	POŠUMLJAVANJE				NJEGA KULTURA						Sveukupno
	Jednost. reprodukcija	Ukupno	Proširena reprodukcija	Ukupno	POPUNJAVANJE	Ukupno	iš enje	Ukupno	PROREDE	Ukupno	
	ha	KM	ha	KM	ha	KM	ha	KM	ha	KM	
DRVAR	30,00	34.500,00	30,00	39.000,00	21,00	21.000,00	30,00	10.500,00	60,00	0,00	105.000,00
GLAMO	75,00	86.250,00	270,00	351.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	75,00	0,00	437.250,00
GRAHOVO	69,00	79.350,00	75,00	97.500,00	6,00	6.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	182.850,00
KUPRES***	27,00	31.050,00	45,00	58.500,00	5,00	0,00	15,00	5.250,00	236,00	0,00	94.800,00
LIVNO	119,00	136.850,00	45,00	58.500,00	0,00	0,00	177,00	61.950,00	116,00	0,00	257.300,00
TOMISLAVGRAD**	63,00	72.450,00	203,00	263.900,00	105,00	105.000,00	0,00	0,00	199,00	0,00	441.350,00
UKUPNO:	383,00	440.450,00	668,00	868.400,00	137,00	132.000,00	222,00	77.700,00	686,00	0,00	1.518.550,00

Poslovna jedinica	NJEGA ŠUMA				OSTALI ŠUMSKO-UZGOJNI RADOVI						Sveukupno
	Priprema tla. Poš.	Ukupno	Ostali ŠUR i Sanacija sje ina	Ukupno	iš enje i sanacija i njega	Ukupno	Pošum. površina i popunjavanje	Ukupno	Proreda u IŠ	Ukupno	
	ha	KM	ha	KM	ha	KM	ha	KM	ha	KM	
DRVAR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GLAMO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	45,00	540,00	0,00	0,00	540,00
GRAHOVO	0,00	0,00	0,00	0,00	180,00	63.000,00	72,00	864,00	0,00	0,00	63.864,00
KUPRES	0,00	0,00	0,00	0,00	135,00	47.250,00	0,00	0,00	120,00	0,00	47.250,00
LIVNO	0,00	0,00	61,50	21.525,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21.525,00
TOMISLAVGRAD	0,00	0,00	0,00	0,00	11,00	3.850,00	28,00	336,00	117,00	0,00	4.186,00
UKUPNO:	0,00	0,00	61,50	21.525,00	326,00	114.100,00	145,00	1.740,00	237,00	0,00	137.365,00

Napomena: Pojedini šumsko-uzgojni radovi će se vršiti u vlastitoj režiji koja uključuje radnu snagu, mehanizaciju (sva sredstva rada potrebna za tu vrstu posla) što značajno smanjuje jedini nu cijenu radova a drugi dio radova je sastavni dio sje e pa troškovi nisu prikazani. U narednom razdoblju treba utvrditi na ine evidentiranja i vrednovanja tih radova kako bi se isti pravovaljano evidentirali.

6.5. Plan troškova zaštite šuma

ŠUMARIJA	TROŠKOVI ZAŠTITE ŠUMA (KM)			
	OPIS	MATERIJALNA SREDSTVA	GORIVO, DNEVNICE I SL	UKUPNO
DRVAR	Protupožarna zaštita		6.000,00	28.500,00
	Zaštita šuma od ovjeka		3.000,00	
	Zaštita od insekata	13.500,00	6.000,00	
GLAMO	Protupožarna zaštita		15.000,00	39.000,00
	Zaštita šuma od ovjeka		3.000,00	
	Zaštita od insekata	15.000,00	6.000,00	
B. GRAHOVO	Protupožarna zaštita		15.000,00	34.500,00
	Zaštita šuma od ovjeka		3.000,00	
	Zaštita od insekata	10.500,00	6.000,00	
KUPRES	Protupožarna zaštita		9.000,00	24.000,00
	Zaštita šuma od ovjeka		3.000,00	
	Zaštita od insekata	9.000,00	3.000,00	
LIVNO	Protupožarna zaštita		9.000,00	21.000,00
	Zaštita šuma od ovjeka		3.000,00	
	Zaštita od insekata	6.000,00	3.000,00	
TOMISLAVGRAD	Protupožarna zaštita		6.000,00	18.000,00
	Zaštita šuma od ovjeka		3.000,00	
	Zaštita od insekata	6.000,00	3.000,00	
Ukupno:		60.000,00	105.000,00	165.000,00

Iz prethodne tabele vidljivo je da dominiraju tri grupe zaštite šuma prema uzročnicima. Postoji još uzročnika od kojih treba zaštititi šume, ali je u troškovnom smislu taj dio zanemariv. Troškovi protupožarne zaštite u ovoj tabeli obuhvaćaju troškove izvanredne radne snage, troškove: dnevnica, hrane, goriva i maziva i ostale troškove. Troškovi zaštite šuma od ovjeka u ovoj tabeli obuhvaćaju troškove: goriva i maziva, izvanrednih dnevnica, angažirane radne snage izvan J.P. i sl. Troškovi zaštite šuma od insekata obuhvaćaju nabavu lovnih klopki, feromona, te troškove redovitih obilazaka terena kao što su gorivo, mazivo i sl.

6.6. Plan troškova službe za lov i ekologiju

Šumarija	Lovišta	Naknada za korištenje Lovišta	Lovno tehni ki i uzgojni objekti	Oprema	Prihrana	Promidžba	Ukupno
	naziv		KM	KM	KM	KM	KM
DRVAR	Klekova a Repovac Drvar	9.450,00	900,00	1.500,00	450,00	300,00	12.600,00
GLAMO	Hrbljine Bunarid Mliništa	15.750,00	900,00	1.500,00	450,00	300,00	18.900,00
B. GRAHOVO	Me ugorje Gnjat	12.600,00	900,00	1.500,00	450,00	300,00	15.750,00
KUPRES	Malovan Kupres	12.600,00	900,00	1.500,00	450,00	300,00	15.750,00
LIVNO	Troglav	6.300,00	750,00	1.500,00	450,00	300,00	9.300,00
TOMISLAVGRAD	Vran	6.300,00	750,00	1.500,00	450,00	300,00	9.300,00
DIREKCIJA		0,00		0,00			0,00
SUMA:		63.000,00	5.100,00	9.000,00	2.700,00	1.800,00	81.600,00

6.7. Struktura planiranih troškova

Pregled važnijih stavki:

R. Br.	Usluge održavanja, izvlačenja, pošumljavanja i osnova	Plan 2013-2015	Plan 2016-2018	Index 2016-2018/2013-2015
1	Usluga sječe šume	4.977.048,00	5.432.598,12	109,15
2	Usluga izvlačenja i prijevoza	12.652.620,00	14.756.928,32	116,63
3	Usluge šumskouzgojni radovi	1.968.280,00	1.655.915,00	84,13
4	Usluge gašenja požara i uklanjanja šteta	183.000,00	165.000,00	90,16
5	Izrada šumskogospodarske osnove	915.000,00	0,00	0,00
6	Troškovi lova	55.950,00	81.600,00	145,84
7	Troškovi usl. investicijskog održavanja puta	2.840.800,00	2.390.220,00	0,00
8	Troškovi usl. invest. održavanja i izrada vlaka	1.727.740,00	1.367.320,00	79,14
9	Tampon za nasipanje puteva i nabavka treseta	9.200,00	256.650,00	2.789,67
10	Deminiranje sumnjivih površina	600.000,00	587.500,00	97,92
11	Usluge invest. održ. Protupož. putova i prosjeka	-	265.050,00	0,00
	S U M A :	25.929.638,00	26.958.781,44	103,97

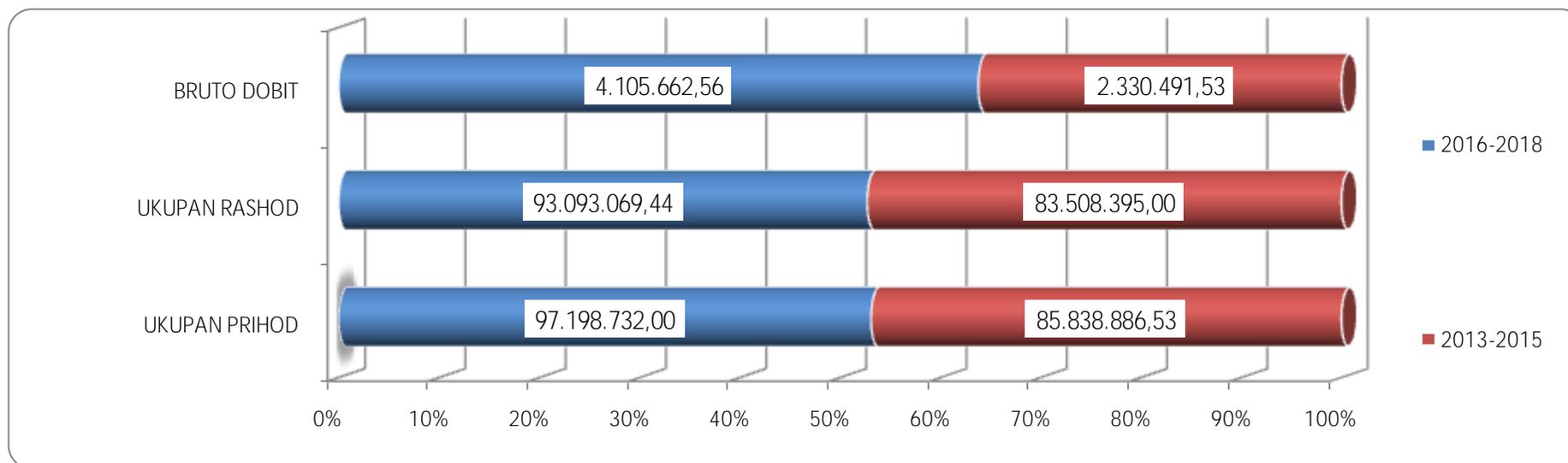
R. Br.	ZBIRNO - Naziv konta	Plan 2013-2015	Plan 2016-2018	Index 2016-2018/2013-2015
1	Plaćeni doprinosi, troškovi toplog obroka, regresa, bruto primanja članova NO, Odbora za reviziju i komisija	43.383.450,00	51.128.927,00	117,85
2	Ostali troškovi raspoređeni sa važećim kontnim planom	6.293.196,00	6.211.161,00	98,70
3	Amortizacija	7.902.111,00	8.082.000,00	102,28
4	Rezerviranja, nepred. obaveze i naknadno utvrđeni rashodi	-	712.200,00	0,00
	S U M A :	57.578.757,00	66.134.288,00	114,86
	SVEUKUPNO:	83.508.395,00	93.093.069,44	111,48

PLAN DOBITI
2016 - 2018

7. Plan dobiti

GODINA	UKUPAN PRIHOD	UKUPAN RASHOD	BRUTO DOBIT
2016-2018	97.198.732,00	93.093.069,44	4.105.662,56
2013-2015	85.838.886,53	83.508.395,00	2.330.491,53
index %	113,23	111,48	176,17

SREDSTVA ZA JEDNOSTAVNU I PROŠIRENU
BIOLOŠKU REPRODUKCIJU ŠUMA

8. Sredstva za jednostavnu i proširenu biološku reprodukciju šuma

8.1. Zakonski predviđena sredstva za jednostavnu i proširenu biološku reprodukciju šuma

Poslovna jedinica	Osnovica prihoda tvrdi put	Jednostavna reprodukcija 10%	Proširena reprodukcija 3%	Ukupno 10% + 3%
DRVAR	30.797.160,00	3.079.716,00	923.914,80	4.003.630,80
GLAMO	39.654.442,00	3.965.444,20	1.189.633,26	5.155.077,46
GRAHOVO	17.739.051,50	1.773.905,15	532.171,55	2.306.076,70
KUPRES	15.541.404,00	1.554.140,40	466.242,12	2.020.382,52
LIVNO	2.749.533,50	274.953,35	82.486,01	357.439,36
TOMISLAVGRAD	5.091.590,50	509.159,05	152.747,72	661.906,77
UKUPNO:	111.573.181,50	11.157.318,15	3.347.195,45	14.504.513,60

Obračun sredstava za jednostavnu i proširenu reprodukciju vrši se na osnovu prihoda ostvarenog prodajom drvnih sortimenata na tvrdom putu. Kako ŠGD Hercegbosanske šume ima i prodaju na panju, fiktivno je određen prihod na tvrdom putu te su na taj prihod obračunata predviđena izdvajanja za jednostavnu i proširenu biološku reprodukciju šuma. Sredstva namijenjena prostoj i proširenoj reprodukciji odvajaju se za (prosta reprodukcija): pripremu staništa po ŠGO, popunjavanje, njegu, išdenje, pošumljavanje, zaštitu, uvanje, doznaku, nadzor, izradu ŠGO i za (proširena reprodukcija): rekonstrukciju i konverziju šuma, pošumljavanje neobraslih površina, njegu novopodignutih kultura, itd. Kako možemo primijetiti iznosi iz ove tabele nisu uneseni u tabelu ukupnih rashoda iz prostog razloga što se ne može odvojiti određeni trošak namijenjen prostoj reprodukciji ili proširenoj reprodukciji iz nekih drugih troškova svrstanih po različitim unovodstvenim standardima, te su oni pojedine stavke u gotovo svim tablicama koje predstavljaju troškove ili ulaganja.

PLAN RADNE SNAGE

9. Plan radne snage

9.1. Broj i stanje radnika po šumarijama sa 31.10.2015. i plan za 2016-2018.

RJ	Direkcija	B.Grahovo	Drvar	Glamo	Kupres	Livno	T.Grad	Rasadnik	Ukupno
VSS/VII/magist.	1	0	0	0	1	0	0	0	2
VSS/mag.bolonja	43	16	14	21	8	11	8	5	126
VSS/prvostupnik	13	5	4	4	3	6	0	1	36
sss/IV	19	66	64	85	51	29	33	11	358
III/KV/VKV	4	5	23	17	17	7	6	9	88
NSS /NK	2	0	8	7	10	2	0	10	39
UKUPNO	82	92	113	134	90	55	47	36	649
Neodre eno	80	81	103	109	90	48	42	28	581
Odre eno	1	9	9	20	0	5	5	7	56
Pripravnici	1	2	1	5	0	2	0	1	12
Muškarci	57	78	89	115	79	42	39	28	527
Žene	25	24	24	19	11	13	8	8	132
PLAN ZA 2016.-2018.	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Pregled postojeće radne snage prikazuje trenutnu strukturu radne snage. Plan primanja u radni odnos novih djelatnika nije moguće precizno predvidjeti te će isti biti primani po potrebi. U pripremi je donošenje novog Zakona o šumama (FBiH) i nova sistematizacija radnih mjesta u Društvu što će utjecati na politike zapošljavanja. Kontinuirana je potreba za radnom snagom s visokom stručnom spremom šumarskog smjera, kojima će se dati prioritet pri zapošljavanju, kao i pripravnicima čije je zapošljavanje koordinirano sa Zavodom za zapošljavanje.

